

Reggeli Ujság

16. éviolyam 183. szám

Szerkeszti
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 augusztus 6. kedd

A genfi döntés után

„A békéhez nem vagyunk közelebb, a háborútól nem vagyunk messzebb” — Genfben már ismerik az olaszok abessziniai haditervét

A Népszövetségi Tanácsnak az olasz-abesszin viszály ügyében hozott döntése még mindig foglalkoztatja az angol és francia vezető lapokat. A párisi lapok csaknem kivétel nélkül egyetértenek abban, hogy

a genfi megegyezés nem tisztázta sem az olasz-abesszin feszültséget, sem az olasz-angol ellentéteket.

Pertinax az Echo de Paris-ban a genfi megegyezést kételműnek mondja. Meggyőződése, hogy a válság egy hónap múlva újra kiéleződik. Mussolini akkor vagy azt kísérel meg, hogy Genfben rákényszerítse akaratát vagy egyszerűen háttat fordít a Népszövetségnek és elindítja katonáit Abesszinia ellen.

A Petit Parisien csupán a háromhatalmi tárgyalásokban reménykedik, amelyek talán megakadályozhatják a háborút.

Az Oeuvre szerint angol népszövetségi körökben az utóbbi napokban nagyon komolyan beszéltek a szuezi csatorna lezárásának lehetőségéről. A Matin is a helyzet komolyságáról ír.

Az angol lapok a genfi megegyezést általában kedvezőtlenül ítélik meg. A Sunday Express így ír: Miniszterünk keményen dolgoztak a két ország között felmerült ellentét elsimitása érdekében, de semmit sem értek el.

A békéhez nem vagyunk közelebb, a háborútól nem vagyunk messzebb.

Az Observer-ben Garwin ezeket írja: Egy hónapi szünetet kaptunk a lélekzétvételre. Körülbelül ennyi időnek kellett volna amugy is elteltie, amíg Abessziniában katonai műveletekre kerülhetne sor. Garwin ezután gunyosan így ír a Népszövetségről:

A Népszövetség beigazolta, hogy Joga van mindaddig fecsegni, amíg kitér a háború.

Egyébként eljárása a legcsekélyebb befolyással sem volt az olasz-abesszin kérdésre.

A genfi határozatban említett háromhatalmi értekezlet időpontjáról semmi bizonyosat nem lehet tudni. A Havas-iroda jelentése szerint Laval csak a héten tartandó francia államtanács után állapítja meg az angol és az olasz kormányval az értekezlet időpontját.

Az olasz haditerv

Párisból jelenti az Auala: Az Oeuvre genfi tudósítójának jelentése szerint népszövetségi körökben a következőkben ismerik az olaszok abessziniai haditervét:

Öt olasz különítmény Olasz-Szomaliból Ogaden tartományba nyomul előre az „öt

patak” mentén. A megteendő út a támadás bázisától Addis-Abebaig 500 kilométer. Addis-Abebanál 20.000 főnyi abessziniai sereggel találják magukat szemben. Egyidejűleg három újabb olasz csapat indulna ezeknek az osztagoknak segítségére az eritreai Asabból, a Dankali-sivatagon át. Ezzel a sereggel az abesszin trónörökös vezérlete alatt álló 40.000 főnyi hedsereg állana szemben.

A tulajdonképeni hadműveletek minden valószínűség szerint Abesszinia északi részén játszódhatnak le, ahol erős olasz csapatok Bolgiut tartományon áthaladva, támadást intéznek Gondar ellen, amelyet 70.000 főnyi abesszin hadsereg véd.

Olaszországban azokba a csapatokba helyezik a legtöbb reményt, amelyek az eritreai Tasmanarból Addis-Abeba ellen vonulnak, azon az úton, amelyet ezer esztendő óta Abesszinia összes ellenfelei használtak, köztük az olaszok is, amikor 1895-ben vereséget szenvedtek Aduánál.

„Olaszország teljes sikert ért el”

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera genfi tudósítója a Népszövetségi Tanács döntésével kapcsolatban azt írja, hogy Olaszország teljes sikert ért el Genfben. Az a körülmény — írja a lap —, hogy az olasz megbízottak tartózkodtak a második határozat feletti szavazástól, amely az egész kérdésnek a szeptember 4-i ülésen való megvizsgálására vonatkozik, azt jelenti, hogy az olasz kormány kifejezetten tartózkodó magatartást tanúsít bármely errevonatkozó dátum megállapításával szemben. Az olasz kormánynak ez a magatartása mindenesetre nagyon jelentős s ezzel számolni kell Genfben is.

Az igazi eredmény: az egyhónapos szünet

Londonból jelentik: A Daily Telegraph a genfi tárgyalások eredményével foglalkozva, a következőket írja: A három nagyhatalom: Anglia, Franciaország és Olaszország között folytatandó tárgyalások munkakörét pontosan meg kell határozni. A köztük lefolyt első jegyzékváltás

megcáfolja azt a cinikus állítást, mintha a három nagyhatalom úgy szándékoznék megoldani az abesszin viszályt, hogy Abessziniát egymás között osztja fel.

A Genfben elért igazi eredmény az volt, hogy sikerült egyhónapos szünetet biztosítani. Ez az idő talán alkalmas lesz arra, hogy a pénzügyi és gazdasági mérlegelések támogassák

az ész gyenge szavát. Egy másik cikkében a lap azt írja, hogy ha a Népszövetségi Tanács összeülésekor, szeptember 4-én már kitér az ellenségeskedés, akkor a Népszövetségnek büntető rendszabályokat kell alkalmaznia a hadat indító állam ellen.

Érdekés a svéd sajtó magatartása, amely nem helyesli a népszövetségi Tanács döntését. A jobboldali Svenska Dagbladet élesen kritizálja a genfi határozatot, főleg pedig Franciaország magatartását, amelyet így jellemez:

A békét csak akkor lehet biztosítani, ha feláldozzák Abessziniát.

Római jelentés szerint Bastrocci tábornok, volt hadügyi államtitkár Nápolyba utazott, hogy ellenőrizze a Keletafrikába induló csapatok további behajózását. A nápolyi kikötőben nagyszámu csapatszallító hajó horgonyoz, amelyek a legközelebbi napokban indulnak Eritrea és Szomália felé.

Mussolini megjelenik a Népszövetség ülésén

Párisból jelentik: Az Echo de Paris értesítése szerint

Mussolini szeptemberben személyesen jelenik meg Genfben,

hogy politikáját a Népszövetségben érvényre juttassa. Mussolini ezt a szándékát nemrég sejtteni engedte. Az Oeuvre szerint a négust angol részről állandóan tájékoztatni fogják a tárgyalások menetéről, Abesszinia viszont teljes mértékben követni fogja Anglia utasításait. A Petit Parisien szerint olasz részről is csatlakoztak ahoz, hogy a békéltető bizottság ötödik birája Politisz párisi görög követ legyen.

A Newyork Herald párisi kiadása szerint

Mussolini kedden hozza nyilvánosságra az új mozgósítási rendeleteket,

amelyek a mozgósított olasz haderő létszámát 700.000-re emelik. Ezer olasz repülőgép utrakészen áll.

Mackensen kilépett az Acélsisak-szövetségből

Berlinből jelentik: A német kormány — mint ismeretes — rendeletet adott ki az Acélsisak szövetség szervezete dőlőgában. Mackensen vezértábornagy, aki a szövetségnek alapítása óta tiszteletbeli tagja volt, lemondott tagságáról. Lemondó levelében többek között megállapítja, hogy

a régi Acélsisak-szövetség legfontosabb célját a birodalmi kormány az általános védkötelezettség helyreállításával márciusban megvalósította.

A német közvéleménynek a döntés mellett nem indokolt, ha a szövetségek, amelyeknek a legfontosabb feladataik, — írja

A REGGELI UJSÁGNAK NOVISZÁD

1. *Fizessenek ki
szelvény ellenében*

1. parát
a Vörös Kereszt Egyesületnek a segélyek felszámolására

olvasható névkiírás

ponlos cím

TUDNIVALÓK: Kivágni, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegűjött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

Az olcsóság bálványa

A kereskedők mindent elkövetnek, hogy a közönség vásárlókedvét fokozzák és természetesen, hogy az attrakciók sorában, amelyekkel áruikat kelendővé akarják tenni, első helyen áll az olcsóság. Hirdetések és kirkatok adják tudtára a fogyasztónak, hogy szükségleteit rendkívül olcsó áron fedezheti. Ha mégis a forgalom mélyen alatta marad a kívánatos mértéknek, onnan van, hogy a munkanélküliség és fizetésredukció klasszikus korában nem lehet olyan olcsó árakat szabni, amelyet a tömegek feltartóhatatlanul zuhanó fogyasztóképességének megfelelhetnének. Létre jön egy végzetes circulus vitiosus: mindent olcsón kell adni és ezért a rezsiköltségekhez tartozó munkabéretet is le kell szállítani, azonban az általános kereseti viszonyok ilyen módon beálló rosszabbodóan széles rátegeket megfoszt az olcsósági alkalmak kihasználásának lehetőségétől.

Egy ponton megtörik az olcsóság jel-szavának varázsa. A gabonaárakkal kapcsolatban soha sem az okoz gondot, hogy drágán lehet hozzájutni a kenyérmagvakhoz, hanem inkább az árak alacsony színvonala ad okot aggodalomra. Minél jobban értékesítheti a gazda termelvényeit, annál bőségesebben árad a pénzeső a közgazdasági élet szomjas talajára. Ezt az igazságot kivétel nélkül mindenki elismeri és ez alapul szolgál egy front kialakulására az olcsóság fikciója ellen, amely minden más területen mélyen meggyökerezett.

Az olcsóság és drágaság relatív fogalmak. Nemcsak a minőség rovására menő olcsóság értéktelen, hanem az is, amelyik egy fejevesztett versenyben fejlődik ki és odáig fajul, hogy az árukat termelési költségeiken alul dobják piacra. A drágaság kritériuma viszont nem a magas ár, hanem az aránytalanság a közszükségleti cikkek hozzáférhetősége és a kereseti viszonyok között. A legolcsóbb áru is drága, ha millió és millió ember nincs abban a helyzetben, hogy beszerezhesse és a jól megfosztott áru sem mondható drágának, ha az igényeket a fogyasztóképesség határai között elégíti ki. A matematika törvényeivel szembehelyezkedő olcsóság a tönk szélére juttatja a vállalkozásokat és ezáltal munkaalakalmakat pusztít. Nem a kis számokban kifejeződő olcsóság a fontos tehát, hanem az, hogy a tömegek a termelési költség által meghatározott árakat keresményükből megfizethessék.

Annak a helyes érzéknek, amellyel a közvélemény a buza árnívójának javulását a szíven viseli, érvényesülnie kell a munka-

Megkezdődött a nagy átcsoportosulás

A január 6.-i rezsimnek politikusai is igyekeznek elhelyezkedni

Az új politikai pártok megalakulása előtt a január 6.-i rezsimet támogató politikusok is igyekeznek elhelyezkedni. Mindnyájan a Sztanojevics-Korosec-Szpáhó alakulatban szeretnének helyet foglalni, annál inkább, mivel sem a Davidovics-Jovanovics, de még kevésbé a Macsek alakulat nem hajlandó őket maguk közé fogadni. Erre az elhelyezkedési lehetőségre a legjellemzőbb a szuboticiai megmozdulás.

Vasárnap megbeszélést tartottak Szuboticián az egykori radikális párt vezetői és a január 6.-i rezsim legexponáltabb személyiségei is. Az értekezleten klubot is alakítottak, amelyen a következő vezetőséget választották meg:

Vidakovics Antun szenátor, dr. Milodanovics Radivoj közjegyző, dr. Szántó Gábor országgyűlési képviselő. Elnök dr. Lipozenecscics László szuboticiai ügyvéd, alelnökök: dr. Polyakovics Iván orvos és Manojlovics Dusan nyugalmazott főispán, titkárok Rieger Dzsó nyugalmazott városi jegyző és Jovics Dusan ügyvédjelölt, könyvtáros Vucskovics Milán. Ezenkívül intézőbizottságot is választottak.

A horvát parasztpárt is megkezdte a szervezkedési munkát

A belpolitikai életben a jugoszláv radikális közönség megalakítása után újabb lendületet vett a régi pártok szervezkedése. A régi pártok az új kormánytömb létrejötte előtt csupán helyenként szervezkedtek és a legnagyobb ellenzéki párt, a horvát parasztpárt egyáltalán nem mutatta a szervezkedés külső jeleit. Most teljesen megváltozott a helyzet. A kormánytömb megalakításának hatása alatt a demokraták és a földművesek, akik eddig külön-külön szervezkedtek, szorosabbra fűzték kapcsolataikat és úgy látszik, hogy közös pártot alakítanak, vagy tömbbe tömörülnek. A horvát parasztpárt szintén megkezdte a szervezkedést. Legalább is erre vall az, hogy Bibanjek ellenzéki képviselő Belovár környékén teljes erővel megkezdte a horvát parasztpárt szervezését.

A demokrata és földműves pártiak szintén teljes erővel folytatják a szervezkedést. Ugyanezt teszi a Vilder Vetyeszláv vezetése alatt álló független demokratapárt. Jovanovics Dragoljub egyetemi tanár — mint ismeretes — akciót folytat új parasztpárt megalakítására. Hogyera Szvetiszláv szintén folytatja a szervezkedést. Egyedül a régi JNSz és Jevtics klubjának tájékán csendes minden.

A „kékingesek“

A jugoszláv néppárt pénteken Vukováron értekezletet tartott, amelyen a párt hívei kék ingben jelentek meg. Ez arra mutat, hogy Hogyera hívei részére a kék inget jelölték ki egyenruhaként.

A rádió átszervezése

A zágreni Jutarnji Liszt szombati szá-

Szentának is voltak politikus vendégei vasárnap. Trifunovics Misa és Miletics Krszta volt miniszterek vasárnap a szentajárási volt radikális vezetőkkel megbeszélést tartottak és megalakították a radikális klubot.

A volt radikális párt vezetői az ország minden részében tartottak megbeszéléseket és konferenciákat, hogy megismerjék a választók hangulatát. A radikális főbizottság szombaton értekezletet tart Beogradban és ez alkalommal a delegátusok beszámolnak tapasztalataikról. Ugyanakkor bejelentik a párt megalakulását is és azonnal be is jelentik a belügyminisztériumnak, a megalakulás tényét.

A radikális párttal párhuzamosan az egyesült ellenzék is megmozdul a volt Vojvodinában. Jelentettük már, hogy a múlt héten Beogradban megtartott megbeszélésen elhatározták, hogy a bácskai városokban és falvakban is értekezleteket és négygyűléseket tartanak. Az első ilyen megbeszélést szerdán este tíz órakor tartják a noviszádi Szloboda nagytermében. A noviszádi konferencia után a sajkás községekben tartanak gyűléseket és megbeszéléseket.

mában érdekes cikket közölt a jugoszláv rádióleadók programjáról és működéséről. A lap többek között azt írja, hogy Uzunovics és Jevtics kormányai teljesen a maguk részére foglalták le a rádiót és azzal a legkiválóbb propagandát fejtették ki a saját javukra. Még Uzunovics idejében rendszeresítették a „nemzeti órát“, amely tulajdonképpen nem volt más, mint a rezsimszavak dicsőítése. Jevtics a választási küzdelemben alaposan kihasználta a rádiót és erre jellemző, hogy a rádióbemondó Jevtics egyik közvetítésre került gyűléséről azt állította, hogy százezer ember jelent meg azon, holott a valóságban 10.000 ember sem volt ott. Ugyanúgy a bukkott miniszterelnök zágreni választói gyűléséről a rádió azt állította, hogy azon tízezer zágreni jelent meg, míg a Jutarnji Liszt szerint „ott modern Diogenes lámpással is hiába keresett volna akár egy zágrenit is“.

A lap cikke megenlíti azt is, hogy a választási eredmények bemondásánál a beogradai rádió külön erre az alkalomra beállított speakerje Jevtics szavazatainak összegét fölényes, diadalmas hangon mondotta be, míg Macsek eredményét mindig leki-csinylő, gunyos hanghordozással közölte.

A Jutarnji Liszt azzal fejezte be a cikket, hogy a Sztójadinovics kormányának kötelessége, hogy a rádió programját a rendes keretek közé szorítsa és azt tárgyilagos hangváj tegye.

**FOTO
BOULEVARD**
WOLLBERGER KAROLY

Modern felvételek izléeses, művészi kivitelben. Noviszád, "ulevar Kraljice Marija (Letipalota. Amatőr felvételek legolcsóbb vidolegzen.

bérek tekintetében is, mert ezek csökkenése ép úgy a kereskedelem és az ipar lendületének ellankadására vezet, mint a föld terményeinek abnormis olcsósága. A bérért dolgozóknak nincsenek spekulációs jövedelmek, a kétkézi munkás nem teaurál, hanem nyomban kiadja azt, amit kap. A munkás a közgazdasági élet legkonstruktívabb eleme, mert minden analízist kibíró konkrét

teljesítménnyel szolgálja meg a mindennapi falatot és boldogulásával az összeség prosperálásának tényezője. A munkaváltozó devalválódásának kell gátat vetni és helyreállítani az egészséges viszonyt a szükségletek és a kereseti lehetőségek között, hogy ne legyen szükség arra a féktelen olcsósági árlejtésre, amely végeredményben a szanalást hátráltatja.

Meleg szeretettel fogadták Noviszádon Svraka Ferenc plébánost

Svraka Ferenc egyházmegyei konzultor átvette a plébánia vezetését
— Az ünnepélyes beiktatás csak később lesz —

Vasárnap érkezett meg Noviszádra Svraka Ferenc egyházmegyei konzultor az új plébános.

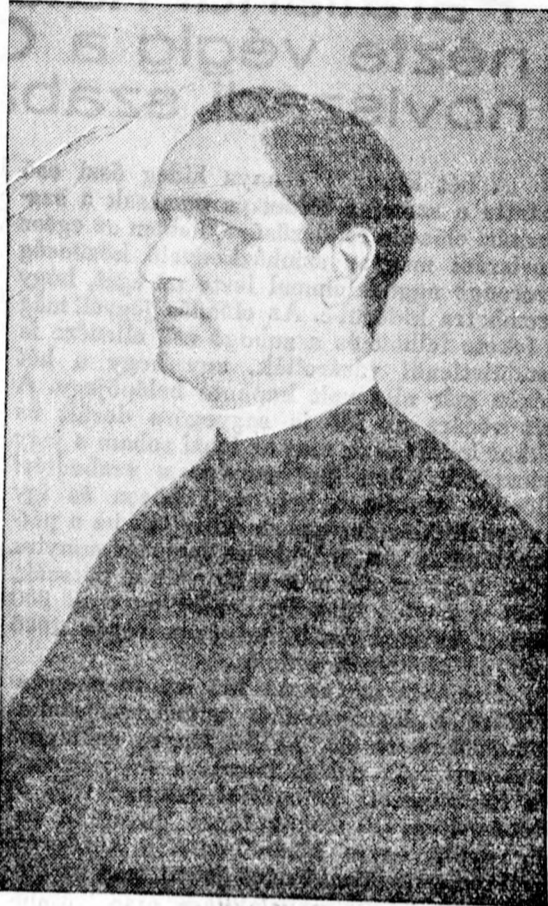
A hitközség vezetősége a város katolikus lakosságának ünnepévé avatta ezt a napot és ezért a katolikus egyesületeken és intézményeken kívül mást nem is hívtak meg a fogadtatásra.

Svraka Ferenc egyházmegyei konzultor, plébános vasárnap a plébánia vezetését vette át.

A hitközség vezetősége a későbbi ünnepélyes beiktatásra való tekintettel nem is akart most nagyobb szabású ünnepséget rendezni, mindez azonban nem akadályozhatta meg Noviszád város katolikus lakosságát, hogy sok ezren meg ne jelenjenek Svraka Ferenc plébános fogadtatásában és melegen ne ünnepeljék.

Svraka Ferenc egyházmegyei konzultor, plébános érkezését vasárnap délelőtt féltizenegy órára jelezték. A hitközség részéről Grossinger János felügyelő, Ábrahám János és Kiss Gyula szindikuszok Rumenkára elébe utaztak és ott üdvözölték Svraka Ferenc plébánost. Az állomáson a hitközségi képviselőtestület tagjai várták a plébánost és kíséretét. A képviselőtestület tagjai majdnem teljes számban az állomáson voltak, csak a betegek és azok nem jöttek el, akik nem tartózkodtak Noviszádon. Az állomási fogadtatáson a rendőrség részéről dr. Vujin, a politikai osztály vezetője jelent meg. A papságot dr. Koráni Elemér rókus plébános és dr. Hampel Ede belvárosi adminisztrátor képviselték. A hitközségi képviselőtestület tagjai közül ott voltak dr. Vilt Vilmos főorvos, Dietzgen Gábor, Krámer Gyula, Krámer Sándor, Ochsenfeld Fülöp, Nagy Győző, Cselikovics Vilmos, Holicska István, Róka Imre, Schmidt Rezső, Bulics Ferenc, Bernold Szilveszter, Truppel Béla, Kovács János, Kempel György, Körmendi Péter, Horváth István, Czoczek Nándor, Czoczek János, Bachinger Ferenc, Bauer Ferenc, Prokopetz József, Horváth Sándor, Holitzky Károly, Brittig József, Ziegler Ferenc, Baal István, Gumbinger Ferenc, Zolics Péter, Till Imre, Martin Fülöp, Paitz János, Begovics István, továbbá Palásthy András és Juhász József rókus szindikuszok, a NAK tiz tagu küldöttsége, valamint a Kaszinó részéről dr. Brezovszky Nándor elnök, Herbach József a beltéri és dr. Maros Károly a külső katolikusok elnökei. A szubotica személynovat néhány perces késéssel érkezett meg Noviszádra. Svraka Ferencet, akit számos barátja kísért el Noviszádra, meleg szeretettel üdvözölték az állomáson megjelentek. Svraka Ferencet Evetovics pápai kamarás, zsedniki plébános, Budanovics Lajos püspök megbízottja, Hauk Antal plébános, Bertron Ferenc szentszéki jegyző, Beslics Pál, Leiner Péter, Raible Ferenc káplánok, továbbá dr. Ruby Gyula ügyvéd, dr. Hoffmann nyug. szubotica alpolgármester, dr. Osztrogonác Béla, Bartek László és Tritz János kísérték el Noviszádra.

A vasutállomásról hosszú kocsis és autósorban vonult a menet a városba. Az első felvirágozott kocsiban, amelyet két lipicai húzott, Svraka Ferenc plébános és Grossinger János felügyelő ültek és őket követték a kocsikban és autókban a vendégek, valamint a képviselőtestület tagjai. A vasuti állomástól a belvárosi templomig terjedő útvonalon több ezren álltak és várták az érkező plébánost. A templom udvar bejárata előtt az állami és pápai színekkel ellátott

Svraka Ferenc, noviszádi plébános

diszkapu állott és ez alatt vonult be a plébános és kísérete a templomudvarba. Az ut két oldalán a katolikus egyesületek és katolikus hívők által és lelkes éjjenzéssel fogadták az új plébánost. A plébánia palota előtt fehérruhás leánykák által apácák vezetésével.

Svraka Ferenc és a papság a plébánia palotába vonultak, ahol Evetovics Péter pápai kamarás jelenlétében átadta a plébániát dr. Hampel Ede adminisztrátor Svraka Ferenc plébánosnak. A plébánia palota előtt dr. Nacs Lajos telepi vikárius vezetésével a noviszádi papság: dr. Menevisián P. Gábor örménykatolikus plébános, dr. Takács Ferenc, Poosz Antal, Szemlics Miklós és Vujkovics Ferenc káplánok fogadták az új plébánost.

A hitközség képviselőtestület tagjai és az egyesületek kiküldöttei a hitközség felkészített nagytermébe mentek. A küldöttségek elhelyezkedés után Grossinger János felügyelő emelkedett szóásra és közölte, hogy a város katolikusainak szeretett plébánosa Svraka Ferenc egyházmegyei konzultor megérkezett és ezért kérte, hogy tiztagu küldöttség menjen érte. A küldöttség tagjai dr. Vilt Vilmos, Ábrahám János, Kiss Gyula, Till Imre, Palásthy András, dr. Maros Károly, Krámer Sándor, Herbach József, Gumbinger Ferenc és Begovics István átmentek a plébánia épületébe és meghívták Svraka Ferenc plébánost és kíséretét a hitközségi nagytermébe, ahol a hitközség és a katolikus egyesületek, valamint intézmények megbízottai akarják üdvözölni.

Üdvözlés a hitközségi nagytermében

A hitközség nagytermében a képviselőtestület tagjain kívül ott volt a katolikus jótékony nőegylet dr. Vilt Vilmosné elnök vezetésével, a beltéri katolikus kör, katolikus Olvasókör, Adamovics telepi Olvasókör, Polgári magyar kaszinó, Polgári Ma-

gyar daloskör, NAK, továbbá a vallásos egyesületek, Kongregáció, Szent Ferenc harmadrend, Mária társulat, rózsafüzér társulat stb kiküldöttei, míg a színpadon a Cecilia énekar tagjai foglaltak helyet Léh Jakab karnagy vezetésével. A terembe lépő plébánost nagy éljenzéssel fogadták a megjelentek. Svraka Ferenc plébánost Grossinger János felügyelő üdvözölte a következő beszéddel:

Tisztelt jelenlevők!

Kellemes kötelességemnek tartom, hogy elsősorban főtisztelendő Evetovics Péter pápai kamarás urat üdvözöljem, aki szíveskedett ujonnan megválasztott főtisztelendő plébánosunkat Noviszádra kísélni, hogy rábizza plébániánk vezetését. Üdvözölöm mélyen tisztelt vendégeinket, plébános urunk barátait, akik elkísérték abból az alkalomból, hogy új székhelyére és nyitott sziveinkbe érkezett.

Az államnyelvű bevezetés után magyarul folytatta beszédét a felügyelő.

Tisztelt hitközség! Főtisztelendő Uram!

Életének egy új fordulópontján, — életének egy új fázisa kezdetén — mikor hosszabb távollét után ismét közibénk jött, nekem jutott osztályrészül az a kitüntetés, hogy egynehány köszöntőszóval üdvözöljem.

Egy esztendei szedis vakancia után, az isteni gondviselés ide rendelte Önt — hogy vallási és egyházi hivatását teljesítendő, — vezérünk lelkipásztorunk legyen.

Tevékenységének helye Ön előtt nem ismeretlen.

Hisz, itt, közöttünk, töltötte el, életének egy részét.

Vidám természetével, konciliáns modorával, minden szép jó és nemes iránti érdeklődésével, — már akkor, — sokaknak szívét, szeretetét és nagybecsülését megnyerte — és több mint egy barátja, tisztelője örömmel emlékszik vissza arra az időre.

És amikor hivatása elszólitotta körükből, hogy más helyt, fejtse ki áldásos tevékenységét, egyházunknak szolgálatában — akkor hire járt annak — hogy az egyházmegye ügyes bajos dolgaiban előkelő és felelősségteljes minőségben — mint annak tanácsosa — sok nehéz kérdés megoldásában döntő szava volt, és így a közeli multban gazdag tapasztalatokat szerzett, amelyek most a noviszádi római katolikus hitközség javára fognak szolgálni.

Tisztelt Hitközség!

Az említettek alapján joggal föltételezhetem hogy Svraka Ferenc főtisztelendő ur működésével hitközségünk új virágzásnak és haladásnak fog indulni.

A választásnak hullámai elsimultak!

A szenvedélyek árja eloszlott! A békés megértés szilárd alapján állunk ismét!

Építsen ezen! Emelje ezen a alapon a szeretet oltárát.

Ékesítse ezt, az egymás iránti bizalom mélyítő és ragyogó fényével és díszítse ezt föl, a keresztény felebaráti szeretet és egymásiránti ragaszkodásnak, soha nem hervadó virágjaival!

És abban a reményben, azzal az óhajjal, hogy Isten áldása legyen működésén, abban a reményben, hogy teljes siker fogja koronázni fáradozását — immár most — már az Ön hitközségének nevében, szívem mélyéből, szívem egész melegével köszöntöm, üdvözölöm.

Isten hozta! Isten éltesse!

Beszédét a következő német beszéddel fejezte be

Főtisztelendő Uram!

Uj életutján még egy barátságos üdvözlést akarok átadni. Felhatalmazva érzem magam, hogy biztossítsam afelől, hogy hitközségünk németajku tagjai az Ön szavait tetteit és alkotásait, szeretettel és barátsággal hallgatják meg és ragaszkodással követik. Biztos vagyok benne, hogy törekvésem sikerrel jár és a noviszádi hitközség összes tagjait a népeken és nemzeteken felül álló keresztény etika szellemével egymáshoz erő-

siti és áldásos együttműködésre bírja. Főtisztelendő Uram, szívemben bizom, hogy az Isten jósága és kegyelme lehetővé teszi munkásságának megkoronázását és ebben a hitben üdvözlöm a hitközség németajku hívei nevében.

A nagy tapssal és éljenzéssel fogadott üdvözlés után, a színpadon elhelyezett Cecilia énekkar, Léh Jakab arnag vezetéssel, Léh Jakab szerzeményét a klasszikus polifon stílusban irt „Ad multos annos...” köszöntőt énekelte. A szerzeményt harminc év előtt komponálta Léh Jakab karnagy, amikor dr. Ámon Pál plébános megérkezett Noviszádra. Akkor énekelte a Cecilia először a négyzólamu vegyeskarra irt üdvözlést.

Svraka Ferenc plébános megköszöni az üdvözlést

Az ének után, Svraka Ferenc plébános a következőket válaszolta:

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Szívem teljes melegevel köszönöm ezt a szeretetteljes fogadtatást, amelyben részesítettek. Mielőtt Noviszádra jöttem volna, szentmisét mutattam be és arra kértem a Mindenható Isten áldását, hogy a hitközség gyermekei egymást szeressék és tiszteljék. A hitközség legyen egységes, honoljon hívei között béke és szeretet, mert így tud áldásos működést kifejtteni és én is így tudok hivatásomnak igazán megfelelni. Kérem mindnyájukat, támogassanak ebben a munkámban, mert ha a hitközség egységesen áll mellettem, akkor sokkal többet tehetek.

Az államnyelvű bevezetés után, magyarul folytatta beszédét a plébános:

Amikor tizenegy év előtt esendben elávoztam Noviszádról, csak 2-3 barátom kísért ki az állomásra és amikor bucsuztam tőlük, nem gondoltam, hogy valamikor mint a város plébánosa jövök vissza. Nem merem hinni, hogy valóságos emberáradat jelenik meg fogadtatásomra a szeretet és ragaszkodás ilyen megnyilvánulásával, amilyen nek ma voltam tanuja. Hálás szívvel mondok ezért köszönetet. Ebben a szép fogadtatásban nem láttam üres és hideg ceremóniát, mert a ceremóniából hiányzik a szeretet, már pedig ez a fogadtatás szívvel-lelkük szeretetét tárta elem. Köszönöm ezt a bizalmat és ragaszkodást, amit személyem iránt tanusítottak, mert nem külsőség és forma volt, hanem szívből eredő és ezért csak szeretettel viszonzozhatom.

Noviszádi működésem során sok mindent meg akarok valósítani. Elsősorban a Katolikus Akciót tartom szükségesnek felépíteni, hogy a katolikus hitet megerősítem a lelkekben. Szeretném a hitközség boldogulását, de egymagam gyenge vagyok hozzá bármennyi erőt is érzek bennem. Isten kegyelméből és híveim ragaszkodásából feladatom megvalósítására törekszem. A katolikus akció révén megmutathatjuk, hogy katolikusok vagyunk és dolgozhatunk Isten nagyobb dicsőségére és a lelkek boldogulására. Isten legyen vezérünk ebben a munkában.

Beszédét német nyelven fejezte be.

Svraka Ferenc plébános beszédét nagy tapssal és éljenzéssel fogadták a megjelentek.

A beszéd után az egyes küldöttségek tagjait mutatták be az új plébánosnak. A fogadtatás tizenkét órakor ért véget. Délben Grossinger János felügyelő Svraka Ferenc plébánost és kíséreit a vénáci szálloda éttermében látta ebéden vendégül.

Főhuzás augusztus 8-31-ig

Sorsjegyek a főhuzás egész ideje alatt kaphatók a főelárusítónál:

LUSTO LUDOS vállalatában

Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 13.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

igyunk reggel éhgyomorra egy pohár

természetes **Ferenc - József** keserűvizet

Registr. od Ministarstva soc. pol. i Nar. zdr. S. broj 15.485 od 25. V. 1935.

Páratlanul hatalmas közönség nézte végig a Csárdáskirálynő noviszádi szabadtéri előadását

A hét közepén csunya hideg őszi eső áztatta a szomszjas földet és nemcsak a szabadtéri előadás rendezőse, hanem az egész noviszádi magyar színházkedvelő közönség szorongó aggodalommal leste az eget, hogy szombatra kiderül-e. Az előadás jegyeit még a fekete felhők és a zuhogó eső ellenére is rendületlenül vásárolták, úgy hogy a hét végén már alig volt kapható belépőjegy. A hét végére az idő is ragyogóra derült és ekkor indult csak meg az igazi roham a jegy pénztárak ellen. Szerencsére a szabadtéri előadás nézőterén hely volt bőven és így az érdeklődés arányában állították be a pót-székeket is. Az érdeklődés lavinája annyira nőtt, hogy végül már több volt a pót-szék, mint a rendes ülőhely. Eredetileg csak 800 széket akartak beállítani és a végén 1680 volt az ülőhelyek száma...

Szombat estére az idő szinte megrendelésre a legragyogóbb augusztuséjszakai köntösét vette fel. Milliő fényes csillaggal kivarrott kék palást borult a felomozott és felvirágozott szabadtéri színpad fölé. A Református Olvasókör tágas udvarába pedig gyűlt, egyre hőmpölygött a közönség. Kétezeröttszáz fizető néző jelent meg az előadáson. Megragadó látvány volt, a magyar ének, a magyar kultúra varázslatosságának újabb impozáns megnyilvánulása. Itt igazán nem üres szólam az, hogy a magyar társadalom minden rétege nagy számban képviseltette magát az előadáson. Az első noviszádi szabadtéri előadáson. Ilyen hatalmas nézősereg a Vojvodinában még bizonyosan nem jelent meg színházi előadáson. A magyarokon kívül jugoszlávok és németek is szép számmal voltak a nézőtérén. Noviszád mellett különösen Temerinből jöttek sokan, de más községekből és városokból is jelentek meg érdeklődők.

Áhítatos esendben hangzottak fel a Csárdáskirálynő elbájolóan szép nyitányának dallamai. Aki ebben a percben széttekintett az egész előadáson, annak gyönyörű és sokáig emlékezetes látványban volt része. A nézőtérén a hatalmas tábla ülőhelyek körül az állóhelyeken a fiatalság koszoruja emelkedett. Valamennyi szem reflektorszerűen sugárzott a színpadra, amely úgy állott ott, felvirágozottan a nyári pompába ünneplő fák között, mint a természetes szépnek és jónak diszjátora. A közönség elmerült andalítóan meleg, szép, régi emlékeket felébresztő Kálmán-dallamok édes hullámaiban. Varázslatos erejük van ezeknek a behelgőn kedves dallamoknak. Minden énekszám után lelkes tapsvihár zúgott fel és a kitűnő temerini műkedvelők nem maradtak hálátlanok a közönség elismerésével szemben, hanem szívesen ismételték. A kitűnő színpadi hatásokra felépített, de nem különlegesen érdekes tartalmu darab vicei szintén jó talajt találtak.

A temerinek teljesen igazolták a hozzájuk fűzött nagy várakozást. Van néhány egészen kitűnő műkedvelőjük, akik sikerre vitték az egész előadást. A nők közül Tényi Teca és Schneider Nusi, a férfiak közül Blazer Fülöp, Pethő Lajos, Varga Bandi és Skrabán Endre nyújtottak kitűnő alakítást. Tényi Tecának kedvesen csengő szopránhangja szép sikert aratott. Blazer Fülöp született színpadi tehetség, aki minden mozdulatot kitűnően megjátszott és akinek egy szava, gesztusa, tánca sem maradt frapáns hatás nélkül. Skrabán Endre az idős

korhely lovag pontosan megjátszott szerepében különösen érces férfias hangjával tűnt ki. Schneider Nusi Sztázi grófnőt hibátlanul alakította.

A többi szereplők, — elsősorban Ürmös Mancika, Szkendrovics Imre és Metzinger Imre, azonkívül Bálint Aranka, Kollinászy Aranka, Titz Rózszi, Bujdosó Manci, Povázsár Katia, Kalmár Teruska, Schlachter Marika, Hajdu Bözsike, Fischer Licike, Kovács Katia, Kovács Piroška, Ökrész Margitka, Kothay Mihály, Gerő Béla, Zóni Mihály, Pethő Mihály, Kubei József, Mészáros András, — szintén nagy mértékben járultak hozzá a szép sikerhez. Sugó Döme Ferenc, ügyelő Lahos Károly és Lőrinc János volt. A színpad tervezéséért és építéséért Skrabán Endrét illeti az elismerés. A zenekart Stuchlik Lajos földműrtokos vezényelte a tőle megszokott rutinnal. Zongorán Benedek Márta játszott kiváló művészettel.

A jólsikerült rendezés Kohut János érdeme.

A nézőtéri rendezést a Református Olvasókör tagjai végezték nagyfoku agilitással. Dicséretükre legyen: a példátlanul hatalmas nézőseregben komoly incidens nem fordult elő, mindenki megtalálta a helyét. A nézőtéri rendezők feladata rendkívül nehéz volt amikor az érdeklődés olyan nagyfoku volt hogy még a környező háztetőkön is koszorukban ültek az ingyennézők. A következő szabadtéri előadásnál már remélhetőleg eltűnnek az apró rendezésbeli hibák is. A rendezésre vonatkozólag még egy jó hangszóró a nézőtér hátsó részén nagyon sok szolgálatot tett volna.

A Református Olvasókör és a Temerini SK agilis vezetőségeit minden elismerés megilleti azért, hogy vállalták a számunkra még szokatlan rendezésért való nagy felelősséget és lehetővé tették a kisebbségi magyar színjátszásnak ezt a feledhetetlen megnyilvánulását.

(tbi)

Tomics Jesa képviselő Budiszaván

Vasárnap délelőtt tartotta meg Tomics Jesa képviselő Budiszaván nagy érdeklődéssel várt beszámolóját. A képviselő délelőtt kilenc órakor érkezett a titeli vonattal. Az állomáson a község vezetősége és nagyszámú hívei fogadták Tomics Jesát, akit tüzoltózenével kísérték be a nagyvendéglőbe, ahol több felköszöntő hangzott el. Mibe után a község házaelötti tere vonultak, amely zsufolásig megtelt lelkes hallgatókkal. Tomics Jesa beszámolójában rámutatott arra, hogy mennyit fáradozott Budiszava és környéke érdekében; ő eszközölte ki a budiszava—titeli valamint a budiszava—kovilyi utak kiépítését, a dinnye fogyasztási adójának leszállítását stb. Egyben ígéretet tett arra, hogy a jövőben még nagyobb szeretettel és buzgalommal fogja meghálálni választói bizalmát. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a képviselő kíséretével és több beográdi vendéggel Milenkovics Szeván községi jegyző lakására vonult, ahonnan ebéd után tovább utazott Sajkás Szv. Ivánra.

Anglia legfiatalabb politikusa — a 75 éves Lloyd George

családja élére állt, 350 képviselőt akar bejuttatni az alsóházba és kezébe akarja ragadni a hatalmat

London, augusztus.

Egy temperamentumos fiatalember állott egy új mozgalom élére és bár csak most bontotta ki lobogóját, már komoly gondot okoz a kormánynak és a politikai pártoknak. Ez a fiatalember — hetvenötéves és közel ötven év óta szakadatlanul tagja az angol parlamentnek. Fiatalabb éveiben már egyszer világtörténelmi szerepet játszott: a versaillesi körülmények között ott áll az ő neve is. A lassan kibontakozó angol választási küzdelemnek az új szervezet megalakulása és a vezér harci riadója meglepő fordulatot adott. Ma még nem lehet tisztán látni, hogy mennyire befolyásolja az angol politikai helyzetet a jövő eseményeit az új mozgalom, de a nyugtalanság és zavar, ami minden fronton a zászlóbontást követte, a hívek lelkesedésénél is jobban jellemzi, hogy az az ember, aki önkéntes elszigetelésében is hatalom maradt, egy nagy szervezet élén veszedelmes ellenfél lehet. A személyi kultuszt megvető Angliában nagy szó, ha egy névnek már önmagában szuggesztív hatása van.

A LEGNÉPSZERÜBB ANGOL POLITIKUS

Baldwinban tisztelik az ideális angol tulajdonságokat: a higgadságot, a józan megfontolást, a „commonsense”-et, a lelkiismeretességet. MacDonaldnál méltányolják a lemondás heroizmusát, mely arra készítette, hogy a nemzeti egység érdekében feláldozza saját egyéniségét, úgyhogy nem maradt számára más, mint egy diszes állás üres kerete és a magány szürkesége. Érdekesnek tartják Churchill megtörhetetlen harci kedvét és maró iróniával fűszerezett csökönyös ellenzékiességét is, néha nem érzéketlenek Eden fiatalos mosolyával szemben sem. A szocialista vezérek, az intellektuel szalonforradalmár Sir Statford Cripps és a kitűnő adminisztrátorként értékelt Morrison nem hatnak a tömeg fantáziájára. Az egyéniség varázsát a pártmasinéria szervező munkájának kell — ha lehet — pótolnia. Mindezekkel szemben Lloyd George kivételes helyzetben van. Már megjelenése is feléje fordítja az érdeklődést.

Ezernyi karikatúra népszerűsítette kurtalábú tömzsi alakját, melyen fehérfürtös, nagyszerűen formált fej trónol. Szoborszerű merevségében néha úgy hat ez a halvány bronzszínű, klasszikus arc, mint a megleveledett történelem. De azután villogni kezd a szeme (a hanyagul orrára biggyesztett szemüveg alatt), a látszólagos apátiáját át-törri a felszikkasztó indulat, a rendbesimitott hajfürtök nekiszabadultan táncolnak kipirosodó halántéka körül, arcvonásai klasszikus nyugalmát felbontja lobogó temperamentuma. Lelkesedés és harag, megnyugtató bölcs optimizmus és keserű guny cikázó gyorsaságban váltakozik nála, éppugy, mint a túlfűtöttségükben is mesterien formált szavai. Az angol parlamentáris szónoklat tudatos szárazságát Lloyd George, — akit néha dicsérve, néha bírálva néptribunnak bélyegeznek, nem ismeri és nem akarja ismerni. Nem riad vissza a hatás érdekében a tévedés és a túlzás veszélyeiről sem. Beszédeivel gyakran fejtett már nem ronthatják le az érvek. Lloyd George, a személyileg legnépszerűbb angol

politikus, talán a legkevésbé angol a mai államférfiak között. Lehet, — bármilyen paradoxan hangzik is — hogy éppen ez hatása titka. Skóttal elkevert velszi vére nem hasonlít hozzá az évszázadok alatt kiformalódott angol politikustípushoz, ezért maradhatott oly könnyen egyedül, de ezért marad mindig veszélyes is.

„A LEGKEVÉSBÉ ANGOL ÁLLAMFÉRFI” MEG AKARJA VÁLTANI ANGLIÁT

Lloyd George visszatérése a politika porondjára, mely most az angol belpolitika legnagyobb eseménye, csak némi tülköléssel nevezhető „visszatérésnek.” Hogyan térhet vissza valaki, aki — nem is ment el? Igaz, hogy a parlamenti szerepléstől utóbbi időben feltűnően tartózkodott és a pótválasztások alkalmával megtagadott minden állásfoglalást, de aktivitása egy pillanatra sem csökkent. A már-már legendás „New Deal”, Lloyd George vaskos kötetet kitevő munkaszerzési, szanálási és építési programja közel félszázadeje kísérte az angol politikai élet háttérében. Részletei még mindig ismeretlenek a nagy nyilvánosság előtt, miután Lloyd George ígéretet tett a kormánynak arra, hogy a kabinet döntéséig nem hozza nyilvánosságra tervezetét. Még MacDonalddal miniszterelnöksége idején külön bizottság alakult a kormány kebelén belül a Lloyd George féle tervezet tanulmányozására és a bizottság tagjaival a „New Deal” szülőatyja maga számtalan bizalmas ülésen keresztül vitatta meg tervezete részleteit. Most már nyilvánvaló, hogy a nemzeti koalíció kormánya teljes egészében elvetette Lloyd George reformjait és a legközelebbi napokra várható hivatalos jelentés már csak ezt a közismert tény fogja szankcionálni. Lloyd George azonban úgy érzi, hogy elég sokáig várt és a kormánytól hallgatási ígérete alól való felmentést kért. Érthető okokból szeretné, ha a tervezet előbb kerülne a nyilvánosság elé, mint a hivatalos indoklás, mely a „New Deal” egyes pontjait részben megvalósíthatatlannak, részben fölöslegesnek ítéli.

A LLOYD GEORGE-CSALÁD MOZGÓSIT

Lloyd George a Baldwin-kormány elutasítását hadüzenetnek vette és a hadüzenetre — mozgósítással válaszolt. Itt lép előtérbe az „Action of Peace and Reconstruction”, mely Lloyd George változatos politikai pályafutásának egyik legzseniálisabb sakkhúzása. A liberális párt egykori vezérének mai parlamenti csoportja összesen négy tagból áll. Ezek közül hárman: Dávid, az apa, Geoffrey, az örnagyfiú, Meghan a tudósleány, a Lloyd George család tagjai! Azt gyanúsítjuk, hogy a független liberálisok frakciójának negyedik tagja, Owen örnagy is, valamilyen familiáris kapcsolatban van a pártvezérrel. Nos, ha Lloyd George nagy hadművelete sikerül, a következő parlamentben 350 képviselő — tehát a többség — áll majd az ő vezérlete alatt. Lehet, hogy csak kétszáz, vagy száz. De már ezel is elérte célját. Ő billenti majd le a mérleg serpenyőjét. Az ő kezében lesz a döntés: konzervatívok, vagy szocialisták kormányozzák-e Angliát. Az angol politika irányát majd ismét szuverénül Lloyd George szabja meg. Világhatalmi tényező lesz, mint volt 1918-ban. Nemzetek és államok sorsának intézője.

TELJES LESZERELÉS!

A háborús miniszterelnökből szélsőséges pacifista, az ortodox liberálisból az államszocializmus bizonyos fajtájának előhar-

Férfi ing és pizsama

nagy választékban és olcsón, mérték után is.

KLEIN EUGEN

Novisád, Petrovgrad

cosa lett. Lloyd George programja Anglia teljes leszerelését, egy állami közmunkaprogramot és a munkanélküliséget végleg megoldó nagyszabású telepítést követel. A tengeralttjárókra, gépfegyverekre és bombavető repülőgépekre fordított milliárdokat — a gazdasági „rekonstrukció” céljaira kell fordítani. Ez a program ma nagyon hatásos Angliában. A konzervatív táborban éppugy visszhangra talál, miht a szocialisták között és különösen megegyezik az angol szabadegyházak híveinek meggyőződésével. Az anglikán államegyház és a római katolikus egyház mellett a Free Church-ok hatalmas közösségei dominálják Nagy-Britannia vallásos életét. A Róma és a reformáció között féltonon megállt anglikánizmus mellett a szabadegyházak képviselik a tiszta protestantizmust. A metodisták, nonkonformisták, baptisták és számtalan kisebb-nagyobb protestáns egyház és szekta a békéért és a szociális reformokért való harcnak már évek óta első sorában áll. Gyakorlati kereszténységük a fegyverkezést és a munkanélküliséget az emberiség legszörnyűbb átkának tartja. Ezt a meggyőződést politizálta most Lloyd George, amikor Actionjában összefogta a szabadegyházakat, a pacifista szervezeteket, szociális működést kifejtő egyesületeket és hatalmas erejüket — a kormány ellen fordította.

Az Action for Peace and Reconstruction a következő választásokon csak olyan jelölteket támogat, akik maradéktalanul elfogadják programját. Ez a program pedig Lloyd George tollából származik. Ha a pártjelöltek közül egyik sem kötelezi magát a New Deal elveinek megvalósítására, az új szervezet saját jelöltekkel indul küzdelembe. Tehát a konzervativizmus és a Labour párharcába nem alábecsülendő sulyal beleavatkozik egy harmadik párt, mely annál veszedelmesebb, mert — nem nevezi magát pártnak. Lloyd Georgeék arra számítanak, hogy körülbelül 350 képviselő lesz, aki vagy aláírja az Action kötelezvényét, vagy mint a szövetség saját jelöltje kerül a parlamentbe. Az anyagi hátvédet Lloyd George legendás „Found”-ja szolgáltatja, melyet más célokra szánva, bocsátottak egykor L. G. szuverén rendelkezésére.

A Lloyd George-család megkezdte nagy agitációs körutját az országban. „Mr. Lloyd George back in active Life” — hangzik a vészkiáltás. Félvszázados parlamenti múlt után Lloyd George új csapásokon indul el a — hatalom felé...

Ráskay László

Kommunista zavargások Palesztinában

Párisból jelentik: A Petit Parisien külön tudósítója azt jelenti Jeruzsálemből, hogy

Palesztinában több helyen kommunista zavargások törték ki

s a zavargók és a rendőrség között sulyos összetűzések voltak. Jeruzsálemben és Haifában a kommunisták tüntető felvonulást rendeztek az uccákon és röpiratokat osztogattak, amelyekben szolidaritásukat fejezték ki a nemrég letartóztatott kommunistákkal, akik a fogságban éhségsztrájkot kezdtek. Amikor a tüntetők a rendőrség felszólítására nem oszlottak szét, a rendőrök fegyverüket használták. Az összetűzésnek sok sebesültje van.

OMIS - SPLIT MELLETT
Hotel „Bellevue”

egyetlen szálloda közvetlenül a tenger mellett, nagy terrasszal. — Szobák folyóvízzel!

Penzió 60—80 din., a dépanandásban 50 din.

Fényes külsőségek között ünnepelte meg Crvenka község fennállásának százötvenéves jubileumát

Az ünnepségeken Őfelsége a király is képviseltette magát — Az iparkiallítás — A szombati és vasárnapi ünnepségek

A Reggeli Ujság kiküldött munkatársa jelenti: Crvenka községe szombaton és vasárnap ünnepelte meg fényes külsőségek között fennállásának 150 éves jubileumát. Az ünnepségekre a bácskai falvakból mintegy 3000 vendég érkezett Crvenkára, ahol a lakosság nagy vendégszeretettel fogadott mindenkit. Részt vett az ünnepségeken Őfelsége II Petár király képviseletében Barac ezredes, akit érkezésekor lovasbandériummal, óriási tömeg jelenlétében Schmidt Adám községi elnök és dr. Kraft István képviselő fogadtak, továbbá a hatóság képviseletében Antonijevics szolgabírósi tisztviselő, a beográdi német követség képviseletében Dr. Stille követségi attasé, dr. Kraft István járási képviselő, kilencven németországi vendég és a belföldi sajtó, valamint a nagyobb németországi lapok képviseletében sok újságíró is.

Az ünnepségek első napja

Az ünnepségek pénteken délelőtt tíz órakor az ipartestület nagy jubileumi kiállításának megnyitásával vették kezdetüket.

Mivel az ipartestület a községi jubilummal egy időben ülte meg fennállásának ötven éves jubileumát délután diszközgyűlést tartott a testület. A közgyűlésen Szeipert Ferenc elnököt, aki az öreg mestereknek, akik az alapítás óta tagjai az ipartestületnek izléses diszközlevelet nyújtott át. Diszközlevelet kapott két segéd is, mert kerék harminc év óta dolgoznak egy mesternél.

A pialci vendégek fogadása

Délután fél öt órakor érkeztek meg Palánka felől a Németországi vendégek, akiknek kilencven tagu csoportját Dr. Braun Fritz vezeti.

A német vendégeket Schmidt Adám községi elnökkel az élen közel 4000 ember várta az állomáson. Schmidt Adám üdvözlő szavaira Dr. Bra-

un csoportvezető válaszolt, majd a csoport háromszoros „Sieg-Heil” kiáltással üdvözölte az ünneplő községet és Jugoszláviát.

Este nagy ismerkedési est volt nívós programmal egybekötve.

Az ünnepségek második napja

Szombaton reggel a környékről érkező sok száz vendég fogadásával nyitották meg az ünnepségek sorozatát.

Fél kilenc órakor a temetőben, a telepes ösök sirjánál tartottak ünnepséget, melynek során több szónoklat hangzott el. Délután aratási hála ünnepséget tartottak.

Este nagy fáklyásmenet vonult végig a községen majd a csatornán gyönyörű tűzijátékkal szórakoztatták a vendégeket. Utána az ipartestületben szinelőadást rendeztek.

Vasárnap reggel Őfelsége a király képviseletének fogadása után tartották meg a község nagy diszközgyűlést, amelyen többek között Schmidt Adám községi elnök, Dr. Kraft István képviselő, Dr. Braun németországi csoportvezető, Dr. Stille német követségi attasé szólaltak fel. A diszközbeszédet Staudt evangélikus káplán tartotta.

Délután a középbácskai lovasgyuletek rendeztek a crvenkai lovasgyulek pályáján nagyszerű lovasnapot, melynek győztesei értékes díjakat kaptak.

Este szabatéri előadás zárta le a háromnapos ünnepségek sorozatát. Az estély fénypontja a „Szent szülőföld” című szindarab előadása volt. A vendégek hétfőn hagyták el az ünneplő és vendégszerető községet.

A pialci vendégek kedden reggel hajón utaznak Vrbászra, ahol a zsilipnél ünnepélyes fogadtatásban részesítik őket.

—o—

Az ember tragédiája

Ötezer ember nézte végig a szegedi Szabadtéri Játékok első előadását

Oberammergau után Salzburg, — most pedig Szeged szárnyalt a világhírre a szabadtéri játékokkal. A magyar színház művészetek nagy Reinhardtja: gróf Bánffy Miklós hatalmas rendezői elgondolásában kelt megvalósulásra Madách örökéletű, ódai magasságú műve: Az ember tragédiája.

Amphitéátrumszerűen, fokozatosan emelkedő deszka-tribünön, hatvan-hetven sorban haterék szék várja a nézőket a hatalmas Dóm-téren. Magyarországról és a külföldről érkező idegenek lepik el a várost. Autóbuszok és filléres vonatok ontják a közönséget. A Szabadtéri Játékok irodájában, a Délmagyarország szerkesztőségében, — a rendezőség két hadiszállásán, — esilingel a telefon. Jegyvásárlók, érdeklődők ostromát állják a rendezők. A kávéházakban, éttermekben, szállókban, halászcserécskákban hemzsegek az idegenek. És este napszálltával, fél nyolc tájban megindul az áramlás a: Dóm-tér felé.

Ötezer jegy kelt el Az ember tragédiája premiérjére. Amint az előadás kezdete közeledik, sűrűbbé válnak a befelé tóduló emberrajok, — de minden simán megy. A rendezők, az udvarias rendezők utbaigazítására mindenki megtalálja a helyét a kétszáz méter hosszú, ugyanolyan széles, székekkel zsufolt nézőtérén.

Nyolcat út a Dóm hatalmas harangja. Már csaknem teljesen sötét van. A fogadalmi templom színpaddá kiképzett hatalmas lépcsőfeljárójának peremén, a rivaldában kigyulnak a lámpák. Fügöny helyett a vakító villanyfény takarja el a színpadot ahol megkezdődnek a díszítés munkálatai. A sötétség leple alatt gyülekeznek a sze-

replők.

★

Orgona szól, kürtök harsannak. A nézőtér közepén álló emeletes kamrából négy gép vetít fényt a templomra. Nyolevan méteres magasban, a Dóm két tornyának arkádjai közt fehértűz, esillogószárnyu angyalok jelennek meg. A templom homlokzatát eltakaró nyolevan méteres vásznon glóriás fénysugár jelzi az Ur jelenését. A Teremtő a fénysugár alakjában jelenik meg, — testetlenül és csak a hangját hallani.

Azután megvilágosodik az óriási színpad. A színt fehérleplű angyalok százai népesítik be, akik magasztos Hozsannával dicsőítik Istent a teremtés befejezése alkalmával.

Az előtérben pedig ott áll sötétben, fekete szárnyakkal a Tagadás szelleme: Lucifer.

Megrázó a jelenet. Csontos Gyula hangja tulszárnyalja az angyalok kórusát, az orgona bugását. Megható, felemelő és lecsújtó egyaránt.

Madách nagy műve most kell csak igazán életre.

★

Minden kép megragadó, — mindegyik külön élmény.

Csontos Gyula mint Lucifer, döbbenetes, démoni erővel, a színjátszóképeség páratlan tehetségével mintázta meg a kétkedés szellemét. Adámot szombaton, a bemutató előadásán, Lehotay Árpád alakította, míg Beréginé Péter apostol szerepe jutott. Ők ketten vasárnap felelősködtek szerepeiket.

Klasszikusan alakította Évát mind a tiz szerepében Tökés Anna. De rekedt volt,

— mert pénteken, a főpróbán reggel fél háromig didergett a szokatlanul hűvös nyári éjszakában. De mindez nem zavarta abban, hogy a művészet tökélyét nyújtsa. Eppen úgy, mint ahogyan nem lehetett észrevenni, hogy a betegeskedő Csontos Gyulát, — Lucifert, — rosszulletei miatt, előadás közben injekciókkal kellett az orvosának megerősíteni, hogy szerepét végigjátszhassa.

A legmegragadóbb mégis Könyves Tóth Erzsébet volt.

Egyébként minden szereplő a művész teljesítmény tökéletességével illeszkedett bele a fényes játékba.

★

Gigászi volt a rendezés, — az egyes képek felállításai. A háttér nyolcvanméteres vásznan egymásután jelentek meg Athén és Bizánc palotái, Kepler csillagos égboltja, a Falanszter sejtelmes épület-váza, az eszkimók jégvilága.

Ahány kép, — a rendezés és színpadtechnika megannyi csodája. Miltiadesre kétszáz római kiált halált, a francia forradalomban pedig Danton ötszáz tébolyult sans-coulottal kerül szembe. A londoni Towerben a vásári bódék egész tömege épült a színpadon — és mindezek számára bőségesen van hely.

A legfeledhetlenebb az athéni kép. A dözsölő ifjúság színes kéjlakában pompázó táncosnők lejtik táncukat, hogy azután annál döbbenetesebb határu legyen az éj sötétjéből fáklyafény felvonuló halottthorog serege. Vértfogasztó a pestisben vergődő Hippiá halálköltése és felemelő Péter apostol, — Beregi Oszkár — szavai, miközben örök szimbólumként a háttérben feltűnik a hatalmas fénykereszt.

Azután Bizánc... Tankréd lovag száz lovas kereszties vitézzel vonul fel. Valóságos hadsereg a szintéren, — a színpadi emelvény előtt, a tér járdáján, — a lépcsőzetten pedig barnakámszás görög papok viszik fáklyafény mellett, a hompulsion hiveit, az eretnekeket a máglyára.

A temetői jelenet, a halál borzongató álmvilága. Sötét árnyak mennek sirjukba, az orgona rejtelmes, sejtelmes bugása közben.

A fény és árny, a képek és színek hatását az egész előadás alatt megragadóan, megrázóan festi alá az orgonaszó, amely a Katedrálisból áramlik ki. És időnként megszólal a zenekar, felhangzanak a kürtök. A táncokat pedig a budapesti Operaház balettkara lejtí.

★

Gróf Bánffy Miklós, a magyar Reinhardt, hetek verejtékes munkájával, a rendezők egész seregével, a modern színházi technika minden eszközeinek felhasználásával valóban elérte célját: olyant teremtett a szegedi Dóm-tér kövezetén, ami joggal tarthat igényt a világhírre.

Az ember tragédiájának szabatéri előadása Madách szellemének új apoteozisa, százazreknek örökké feledhetetlen élménye!

Farkas Frigyes

A báni, városi és községi költségvetésekben csökkenteni kell a kiadásokat

Beográdból jelentik: A pénzügyminiszter most adta ki a pénzügyi törvényben kapott felhatalmazása alapján a pénzügyi törvény rendelkezéseinek végrehajtási utasítását. Ez az utasítás a báni, városi és községi költségvetésekre vonatkozóan előírja, hogy azoknak reálisnak kell lenniük. Valamennyi említett költségvetés elkészítésénél a legszigorúbb takarékoságot kell keresztilvinni. Új tisztviselőket nem szabad felvenni, mert a létszám már így is nagy. A személyi kiadásokat 10, a dologi kiadásokat pedig 20 százalékkal csökkenteni kell.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszámla; Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Huszezer hívő a fehérvári bucsun

Noviszád egyre nagyvárosiasabbá váló lakóéletébe a falusi csend és békeesség megnyugtató szellőjét hozták azok a bucsujárók, akik kisebb-nagyobb csoportok, amelyek a bácskai községekből Tekijára igyekeztek. Ude ájtatos énekek fehérvári ezüsfonalként húzódtak végig a városnak augusztusi naptól forró ucán.

Tekiján az idej Havas Boldogasszony napon hatalmas sereg hívő gyűlt össze az egész Dunabánság területéről, hogy az ősi templom boltívei alatt, a százados, számtalan veszélyből éppen és diadalmasan kikerült Mária kép előtt vigasztalást, megnyugvást, valamint reményt találjanak a mainál is küzdelmesebbnek ígérkező jövőre. A török félhold végleges bukását és a kereszténység fényes győzelmét jelző félholdas katolikus templom szép környéke valószínű táborhoz hasonlított, olyan táborhoz, amelyben a bűn és gonoszság elleni küzdelemre gyűjtötték erőt a harcosok. Valamikor, századokkal ezelőtt ugyanazon a helyen gyilkosság és rablás előkészítésére táboroztak a katonák és az idők viszonylagos javulását mutatja az, hogy most a jámborság hadserege út tanyát évről-évre a kegyetlen ozmán martalócok táborhelyén...

A fehérvári bucsujáróhelyen szombat, vasárnap és hétfőn hozzávetőlegesen huszezer hívő fordult meg. A bucsu helyre kirendelt lelkes szakadatlanul dolgoztak, hogy a hatalmas hívőseregnek hitbéli enyhülést nyújtsanak. A hétfői napon a magyar szentbeszédet dr. Na. csa noviszádi, telep plébános tartotta.

Növekvő felhőzet

— **Európa:** Az európai kontinens felett magas a légnyomás. Az Alpok vidékén és a Panon medencében felhős, némi esővel.

— **Jugoszlávia:** Északon részben felhős, a többi részeken derült. Az elmúlt 24 órában az ország központi és északnyugati részén volt eső. A hőmérséklet északon kissé csökkent, délen emelkedett.

— **Július augusztus 6-ára: Derült idő.** Északon növekszik a felhőzet és helyi záporok lehetősége. A hőmérséklet kissé csökken.

— **Vizállásjelentés.** A Duna Regensburgnál és Passau-Bécs között árad, máshol apad igen alacsony vízállás mellett. A Duna vízállása Bécs — 78, Komárom 204, Budapest 145, Baja 120, Bogodjévo 253, Noviszád 176, Zemun 85. A Tisza vízállása Szolnok — 104, Szeged — 93. A Tisza végig apad igen alacsony vízállás mellett.

— **Meghívó.** A noviszádi „Cecilia” egyházi női énekkar összes tagjait arra kérem, hogy a kedden és pénteken, a férfiak tagjait pedig arra kérem, hogy hétfőn és csütörtökön este 8-9-ig tartandó énekóra-ra eljönni sziveskedjenek. Műsor: Huber új miséje és „Assumpta est...” 3. szől. női énekkar. **Karnagy.**

— **Előleptetések, áthelyezések és nyugdíjazások a közlekedésügyi minisztériumban.** Öfelsége II. Petár király nevében, a királyi régenség ukázával a közlekedésügyi minisztériumban a következő kinevezések, áthelyezések és nyugdíjazások történtek: a szubotici igazgatóság építési osztályához áthelyezték ing. Manola Simont Szomborból, Boskovic Spiridion vonalfelügyelőt Szomborba helyezték át. A közlekedésügyi minisztérium referensévé dr. Bencina Ivan nyugdíjazott referensét, a postaigazgatóság inspektorává Milics Milutin nyug. inspektort nevezték ki. A zágrebi vasutis igazgatóság zágrebi elektrotechnikai műhelyéhez áthelyezték ing. Slama Francot a szubotici igazgatóságtól.

— **Orvosi hír.** Dr. Fenyő Győző, Zselje-nicska 13, ismét rendel.

TOPOLAI HIREK

Az igazságügyminisztérium Lazarevics Nikola topolai büntetőjársbíróját saját kérelmére a nisi járásbíróvá helyezte át. — A községi tanács felhívja azokat a gazdálkodókat, akik báni nemesített velőmagot kívánnak vásárolni, hogy igényüket jelentsék be a község házában. — A füzoltónap előkészületei teljes erővel folynak. — Gyurita György topolai adóhivatali főnököt a báni hivatal szolgálati érdekből Szomborba helyezte és a topolai adóhivatal vezetését Horvátszki I. jelenlegi novibecseji adófőnök veszi át. — A község melletti ugynevezett tanítóföldet augusztus 15-én adják bérbé. — A Gazdakör választmányi ülést tartott, amelyen megállapította, hogy a Gazdanap nemcsak erkölcsi, hanem anyagilag is jól sikerült. — Az ipartestület bőripari szakosztálya a napokban értekezletet tartott, amelyen megtárgyalták ennek az ipari szaknak fontos kérdéseit.

★

— **Ma: Jabotinszky-est a Szlobodában.** Több ízben emlékezett meg már a Reggeli Ujság arról az említésre méltó eseményről, amelynek színhelye a Szloboda nagyterme lesz ma este. Korunk vajdó korszak, eszmék és vágyak kavarnak a köztudatban: a problémákkal küzdő emberek riadtan keresik a megoldást kérdéseikre. És vannak is férfiak, kik tisztán látják az utat, mely az élet jobb fordulata felé viszi az emberek tömegeit. Korunk utmutató férfiai közé tartozik Vladimir Jabotinszky is, kit módjában lesz az érdeklődő közönségnek ma este 9 órakor a Szloboda nagytermében meghallgatni. Nagy élmény Vladimir Jabotinszkyt meghallgatni, nemcsak a világ egyik elismerten legünnepelebb szónokát élvezhetni személyében, hanem szónoklatának tartalmi része is a legkomolyabb érdeklődésre tarthat számot köztudomásulag. Mint szónok, lendületével és meggyőződésseljességével magával ragadja a hallgatókat, de aki gondolatokat és elmélyültséget keres egy szónoklatban, az is teljes kielégülést kap, mert hiszen a problémák, melyeket Jabotinszky fejteget, korunk érdeklődésének előterében álló problémák, a zsidóság sorsa, jövendő boldogulása mindenütt kérdés, a Harmadik Birodalomban éppen úgy, mint a különböző országok nemzsidó közvéleményei számára. Mint értesültünk, a jegyek teljesen kifogytak, úgyhogy Vladimir Jabotinszky impozáns hallgatóság előtt fog beszélni.

— **Félláru utazás Budapestre és vissza az összes magyar vasutakon. Magyar vízum nélkül léphető át a magyar határ.** Fenti kedvezmények a Budapestre utazást illetően augusztus 13-20-ig, a visszautazásra nézve pedig augusztus 20-23-ig vehetők igénybe. A Budapestben fizetendő vízumilleték mindössze 2.50. A magyar határ vízumnélküli átlépéséhez és a vasúti félláru kedvezmény igénybeviteléhez külön igazolványok szükségesek. Ily igazolványok kaphatók Jugoszlávia minden nagyobb városában működő Putnik és Fruskagora turisztikai társaság irodáiban, a Hálókocsitársaságnál, valamint a felkért pénz intézeteknél, kereskedelmi társulatoknál, gazdaköröknél, Zágrebben a magyar konzulátusnál, a beográdi magyar utlevélhivatalnál és a beográdi Magyar Kereskedelmi Képviselő Utazási osztályánál (Beograd, Jakšičeva ulica 2).

LAFAJET

Augusztus 1-től 10-ig olcsó vásár!
Nézze meg kirakatainkat és hívelet-
len olcsó árainkat! 2520

JEVREJSZKA ULICA 2.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Geiger Siegfried noviszádi magántisztviselőt és feleségét szül. Wirtz Ilonkát, tizennyolc éves leányuk Edith, a noviszádi kereskedelmi akadémia tanulója a topolai szanatóriumban meghalt. Holttestét Noviszádra szállítják és a temető kápolnájából temetik el holnap délután.

— **Szubotici nyugdíjszövetség felhívása.** A vasúti és nyugdíjasok szövetsége felhívja nyugdíjas vasúti tagjait, a rezi szón előjegyzése végett a Szövetség új helyiségében VII. kör Knez Mihajla ulica 2 sz. a. (a Gazdakör épülete), mielőbb jelentkezni sziveskedjenek. **A vezetőség.**

— **A NAK kerti mulatsága.** A NAK jövő szombat, augusztus 17-én nagyszabású műsoros kerti mulatságot rendez a Futaki ut, régi lövöld kertjében.

SZENTAI HIREK

Zabos Péter 10 éves tornyosi kisfiu egy talált élestölténnyel játszott és azt addig ütögette, míg felrobbant. A felrobbant töltény szilánkjai kiütötte bal szemét. Azonnal a szentai kórházba szállították, de már az orvosi beavatkozás nem tudta megakadályozni, hogy el ne veszítse egyik szemévilágát. — Szentá város főmérnöki hivatala ezután is felhívja azoknak a polgárokknak figyelmét, akik a városi, vagy báni közmunkaadót le akarják dolgozni, hogy hétköznapokon reggel 6 órakor jelentkezzenek a kaszárnyánál. — A szentai katolikus Legényegylet augusztus 4-ére fagyalt délutánt tervezett, azonban azt a rendezőség közbejött akadályok miatt kénytelen volt augusztus 11-ére vasárnap délutánra halasztani. — Dr. Tabakovics András, Szentá város ujonnan kinevezett, ideiglenesen tiszteletdíjas jogügyi előadója lett a hivatalos esküt Cetina Zsárkó, városelnök előtt és egyben átvette a városi főügyészi, valamint városbírói hivatal ideiglenes vezetését. — Megírta a Reggeli Ujság, hogy Szentáról bucsujárók mennek a romániai Mária Radnára. Közben az indulásban változás állott be, a gyalogosok ugyanis nem augusztus 9-én, hanem augusztus 10-én, szombaton reggel 6 órakor indulnak a Szent Szív templomból, míg a vonaton utazók augusztus 10-én délután 2 órakor indulnak a szentai vasútállomásról.

★

— **Felszentelték az új noviszádi görögkeleti plébániákat.** Noviszádon az almási görögkeleti templomnál új, a mai viszonyoknak megfelelő plébániákat építettek, amelyet vasárnap szenteltek fel ünnepélyes keretek között. A szentelési szertartást Milics Todor esperes végezte nagyszámu hívősereg jelenlétében. A szertartáson noviszádi görögkeleti egyházközség vezetőségén kívül számos előkelőség jelent meg.

— **Fürdőruhák, fürdőkabátok, fürdőcipők nagy választékban; Fischer I. és Fia cégnél, Noviszádon.** 252

— **Dr. Keceli Mészáros Ferenc szentai főügyész ellen fegyelmi eljárás indul.** Szentá város fegyelmi bírósága ülést tartott, amelyen foglalkoztak dr. Keceli Mészáros Ferenc városi főügyész hivatalától való felfüggesztése ügyével. A városi fegyelmi bíróság úgy döntött, hogy a tiszt főügyész ellen megindítja a fegyelmi eljárást.

— **A dunabánsági szabók kongresszusa.** A dunabánsági szabóiparosok szövetsége vasárnap tartotta meg ez idej kongresszusát Vrbászon Peics István szubotici szabómester elnökelete alatt. A kongresszuson a Dunabánság minden részéből 93 delegátus vett részt. A delegátusok alaposan megvitatták a szabóipar helyzetét és határozati javaslatot fogadtak el, melyet emlékirat alakjában nyújtanak át a kereskedelmi miniszternek. Az emlékiratban feltárják a szabóipar súlyos helyzetét a konfekciós gyárakkal szemben és a sérelmek orvoslását kérik.

— **Először összeszurkálta magát, majd a vonat elé ugrott.** Megdöbbenő módon vetett véget életének Rocsanics Jovan rumai elmebeteg cipész. Először késsel összeszurkálta magát, majd életveszélyes sebeivel a vonat elé vetette magát. A vonat csak a két keze fejét szelte le, azonban az elmebeteg cipész súlyos szurt sebébe belehalt.

— **Motorkerékpárszerencsétlenség áldozata lett egy híres osztrák futballista.** Bécsből jelentik: Najemnik, az osztrák válogatott híres fedezetjátékosa Tirdben nyaralt, ahonnan motorkerékpáron kirándulásokat tett. Vasárnap délután Linz felé robova egy kanyarodóban gépével felborult és olyan szerencsétlenül esett ki, hogy koponyatörést szenvedett és szörnyethalt.

★

BESZÉLGETÉS NAPJAINKBAN

— Hogy van?

— Csak megvagyok. Hát maga?

— Én nem vagyok meg.

— Nem értem.

— Napok óta keres a rendőrség árdragítás miatt.

HALLÓ.

PÁRIZS. Az amerikai Travellebank párizsi intézetének összeomlása, súlyosan érinti Venizelosz volt görög miniszterelnököt, a legutóbbi forradalom megszervezőjét. Venizelosznak nagy betétje volt a bankban, de rajta kívül fia is vesztett a bukásnál 75.000 fontot.

BAGDAD. A Mesopotámia—Persia Corporation, valamint a Mohammedban levő iraki vámállomás nagyarányú tüzvész áldozataul estek. A tűz, veszélyeztette a közelben levő angol konzulátust is, amit azonban az oltáshoz kivezényelt angol katonai csapatoknak sikerült megmenteniük. A tűz által okozott kárt husz millió sillingre becsülik.

LONDON. Az angol fővárostól északra fekvő Hekney városkában egyenruhás angol fasiszták megtámadták a zsidó Ceitlin Dávidot és olyan súlyosan megsebesítették, hogy kórházba kellett szállítani. Az angol fasiszták a város egyik legforgalmasabb helyén támadták meg Ceitlint.

CHAMNIX. Most sikerült először alpinistáknak a Mont Blanc csoportban levő Drieux északi oldalára feljutni. A két alpinista Pierr Allen és Rajmond Leiningér, olyan teljesítményt értek el, ami eddig egy hegymászónak sem sikerült.

LONDON. V. György angol király pénteken délután írta alá az új indiai alkotmányt, amelyet évekig tartó munka után dolgozott ki az e célra kiküldött bizottság és az alsóház, valamint lordok háza is csak hosszas vita után szavazott meg. Az új indiai alkotmány 478 szakaszból áll és a legnagyobb törvény, amelyet valaha is elfogadott az angol parlament.

NEWYORK. A kaliforniai partvidéken titokzatos repülőszerecsétlenség történt, amelynek részleteit még nem tisztázta a vizsgáló. A világ leggyorsabb vadászrepülőgépe, amely óránként 525 kilométert repül, eltűnt. Az amerikai katonai repülőparancsnokság több raj repülőgépet küldött ki, hogy felkutassák a titokzatos módon eltűnt gépet, a repülők azonban eddig még nem találták meg a vadászgépet. Attól tartanak, hogy a repülőgép a tengerbe zuhant, személyzete pedig a vízbe veszett.

PÁRIZS. Laval francia miniszterelnöknek, nemcsak állami ügyeket kell intéznie, hanem törődni kell családjával is. Egyetlen leánya, José, aki Grof de Chambrun, a római francia nagykövet unokaöccsének menyasszonya augusztus 20-án tartja esküvőjét. A francia miniszterelnök leányának esküvője fényes ünnepség között folyik majd le és ezért Lavalnak Genf-be való elutazása előtt, ahol pedig az olasz-abesszin viszály ügyében igen fontos feladatot föltött be, egy családi tanácskozáson kellett elnökölnie, ahol megbeszélték az esküvő minden részletét. A miniszterelnök leányának esküvője olyan nagyszabású társadalmi esemény lesz, hogy Párizst arra az időre kizökkenti nyári csendjéből és nyugalmból. A legelőkelőbb párizsi divatszalonokban lázas munka folyik, hogy elkészítsék mindazokat a toiletteket, amelyekben a fényes esküvő hölgyvendégei felvonulnak és egymást kápráztatják el. Az esküvő után a fiatal házaspár Amerikába és Kanadába megy nászútra, ahol a vőlegény rokonainak nagy bírtoka van.

NEWYORK. Az Egyesült Államok középnyugati részén óriási hőség uralkodik, amelynek eddig száznál több halálos áldozata van.

MILÁNÓ. Julius 31-én volt 35 éve, hogy Msgr. Ratti Achilles, Olaszország akkor legjobb turistája először jutott fel a Monte Rosa csúcsára. A 35. éves jubileum azért is nevezetes, mert Megr. Ratti Achilles nem más, mint Öszentsége XI. Pius pápa. Az olasz turista szövetség ebből az alkalomból a Monte Rosa oldalán 3600 méter magasságban egy sziklafalra emléktáblát helyeztetett és méltatlan az eseményt. Az emléktábla sze-

rint Msgr. Ratti Achilles, nemcsak a legmagasabb hegycsúcsot, hanem a legmagasabb papi méltóságát is elérte.

★

— **A noviszádi Polgári Magyar Daloskör** augusztus hó 11-én a Futaki uti Lövöldében rendezendő kertiünnepélyének a műsora: Délután 2 órakor kugliverseny, kacsa halászat, házasságközvetítés, Inotai Zoltán mókái, karika dobás, szerencse halászat. Este 8 órakor: 1. Nyitány (zenekar), 2. a) U boj, Zajcától, b) Este van már, Lányi Ernőtől, éneklő a Daloskör énekkara, Szedlacek Lajos karnagy vezényletével, 3. Romeo és Julia, tréfa László Miklóstól, rendező Székcsák Károly, sugó: Majláth László. Személyek: Az állatorvos, Oláh János, Kovács bácsi, Székcsák László, szolga, Sztás József, 4. Csipő János ének száma: a) Asztalosék kapufája (dr. Sándor J.), b) Hová viszi az őszi szél (Szenes A.), 5. Üldöznek a nők, bohózat Lőrincz Miklóstól, rendező: Székcsák Károly, sugó: Majláth László. Személyek: Ficek, Gerich Bandi, Kardos, Milic János, Jolán, Lapos Mariska, professzor, Oláh János, Fehér, Székcsák László, szobalány, Pál Juliska, méltóságos asszony, Klippel Lili, 6. Györiné—Somogyi Irma ének száma, a) Félreú állók az utadból (dr. Sándor J.), b) Valahol a Tisza partján (Magyar Zoltán), 7. Zug az erdő, Gyene Gusztávtól, éneklő a Daloskör énekkara Szedlacek Lajos karnagy vezényletével. Előadás után tánc reggelig. Asztalok mellett 10 dináros beléptidij.

— **Cionista világműködési utazók Noviszádon.** Hétfőn délután 11 motorkerékpáros palesztinai zsidó fiatalember érkezett Noviszádra, ahol a Szloboda szálló előtt a noviszádi cionista egyesület fogadta őket. A motorkerékpáros fiatalberek a palesztinai cionista-revizionista ifjúsági egyesület tagjai, akik világműködési utra indultak. A kizárólag héberül beszélő fiatalberek utja egyelőre Lengyelországba vezet, ahol palesztinai földet helyeznek Pilsudszki tábornagy sírjára. A világműködési utazók Noviszádon bevárják Jabotinszkijt és vele együtt távoznak.

— **Egy héttel elhalasztották az aldunai kirándulást.** A Fruska Gora turista egyesület aldunai és herkulcsfürdői kirándulását elhalasztották. A kirándulók augusztus 17-én szombaton indulnak 19-én hétfőn éjjel érkeznek vissza. Jelentkezni augusztus 14-ig lehet.

— **Kettéharapta a nyelvét egy budapesti színész.** Budapestről jelentik: Fodor Artur ismert színész vasárnap taxin igyekezett az állatkertbe, ahol fel kellett volna lépnie. Egy zökkenőnél a szerencsétlen színész valósággal kettéharapta a nyelvét és fejével beverte az ablaküveget. Nyelvét öt öltéssel varták össze. Valószínű, hogy beszédhibás marad.

— **Hány lakosa van Adának?** A vasárnapi egészségügyi cikkünkben közölt kimutatásban nyomdahiiba folytán tévesen jelent meg az Ada község népességére vonatkozó adat. Ada községnek 13.106 lakosa van.

— **Kilencven dinár egy kerékpár.** A noviszádi rendőrség letartóztatott egy tizenöt éves gyereket, aki a Temerini uccán elloptott egy kerékpárt és azt 90 dinárért eladta. A gyerek beismerte a lopást és nagy nyomorával védekezett.

— **Halálra ítélték Berlinben egy volt kommunista képviselőt.** Berlinből jelentik: A néptörvényszék halálra ítélte Kaiser Albert 36 éves volt kommunista képviselőt, aki a kommunistapárt központi vezetősége megbízásából Középnémetországban újjá akarta szervezni a kommunista mozgalmat. Súlyosbító körülménynek vették, hogy 1933 februárjában Kaisert letartóztatták, de miután kötelezte magát, hogy nem fejt ki további működést a kommunizmus érdekében, szabadon bocsátották.

★

A MEGSZOKÁS RABJA

— A rendőr fejszével fordul a tisztoskoru tanárhoz:

— Ejnye tanár ur? Ön egyetlen szavakat ír a ház falára?

— Dehogyan, barátom. Csak kijavítottam a helyesírási hibákat.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes **Ferenc-József** keserűvizet. Registr. od Minisztarstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25 V 1935. 1599

Miért szeretik a Pengős Regényeket?

Irodába siető fiatal leányok hónapok alatt könyvet szorongatnak. Napközben ha egy-egy pernyi pihenőjük akad, a szőke és barna fürtös fejek vágyakozón hajolnak le a fehér lapok fölé. A rőbögő vonaton utazó üzletember ugyan csak könyvet vesz elő kényeztetésből meghitt utitársul. A napi munkában el fáradt háziasszony is könyvvel kezében kezdi meg esti pihenőjét. Könyv és könyv mindenütt, a napnak jóformán minden órájában. Ugyanazok az izléses kötetű és művészi fotomontázsokkal díszített könyvek. És mindegyiken Pallas Athéné izléses profilja ékeskedik. Pengős regények... Vajjon mit adhatnak ezek az olvasónak, hogy fiatalok és öregek, szegények és gazdagok, nők és férfiak egyformán olvassák és szeretik őket?

Különösen két fontos értékük van, amivel megajándékozzák az olvasót. Két olyan értékük, amit idáig — leg alább is így együttesen, ilyen világosan és céltudatosan — semmi más kiadványsorozatban meg nem találhattunk.

Először is: egészséges irodalmat adnak.

Az egészség egyszerűen egyensúly. A testnek és a léleknek, a realitásnak és a költészetnek különös, bonvolult, titokzatos egyensúlya: ez teszi az ember egészségét, de az irodalomét is. Végtelen gond, kényes és érzékeny izlés válogatja ki a Pengős Regények minden egyes kötetét, hogy szellemi nivóju, erkölcsi és művészi értékű munka legyen és ugyanakkor érdekes, izgalmas, lélegzetföjtőn rőbögő cselekményű. Ez a finom egyensúly, ez a rártartian örömtű egyforma távolság — az ugynevezett „nehéz” irodalomnak sokszor fűrészt, szélsőséges irányokba, morális bizonytalanságba, „izmusokba” tévedő töredéciától, de egyuttal a ponyva alacsonyrendű romantikájától, mai emberek idegen, olesó szentimentalizmusától is — ez teszi az egészséges irodalmat. Ezek a piros, kék és zöld borítéku kedves kötetek bebizonyították, hogy az irodalomnak nem kell immorálisnak, egyben unalmasnak lenni és viszont: gazdag cselekménye lehet annak a könyvnek is, amely nem „ponyva”.

Ime: ezért szeretik a Pengős Regényeket, ezért szólnak minden olvasó szívéhez. Az egészség friss levegőjét hozzák és lapjaikon a nagyvilág nyílik meg előttük: olyan történetek keretében, amelyek — tárgyukkal és stílusukkal egyaránt — a legolvasottabb könyvekké avatják a Pengős Regényeket.

★

— **Vakmerő lopás egy noviszádi trafikban.** Vasárnap délután ismeretlen tettes behatolt Jánoki Irma noviszádi lakosnak a Futaki ut 18. szám alatt lévő trafikjába, ahonnan elvitte a bélyegeket tartalmazó füzetet. Az elloptott bélyegek értéke 600 dinár. A tolvaj valószínűleg kihasználta azt az alkalmat, amíg a trafikosnő a friss délutáni lapokat kifüggesztette az ajtóra és akkor esente el a füzetet. Erre vall az, hogy a rövid idő miatt semmi mást nem bántott. A nyomozás megindult.

— **Szabadlábra helyezik dr. Pollák Aladár pancsevői ügyvédét.** A felelősségi bíróság jóváhagyta a pancsevői törvényszéknek azt a döntését, amellyel elrendelte dr. Pollák Aladár pancsevői ügyvédnek 100.000 dináros letét ellenében szabadlábrahelyezését.

S P O R T

Beográdi sikerek az országos bajnoki vasárnapi fordulóján

Az országos bajnoki versenyek vasárnapi fordulóján a beográdi csapatok szép sikereket értek el. A BSK Beográdban játszott a szpliti Hajduk ellen és azt 4:0 arányban legyőzte. Ezt a győzelmet mindenki várta. Nagy meglepetést okozott azonban a Jugoszlávia, amelynek legénysége Zagrebban 4:1 (1:1) arányú győzelmet aratott a Hask felett. A zagrebi egyetemisták a vereség után már nem szólnak be komolyan az országos bajnokságba. Szép eredményt könyvelhet el a zagrebi Gragyanszki, amely Ljubljában 3:2 (2:2) arányban győzött az ottani Primorje csapata felett. Szarajevóban

az ottani Szlávia 3:1 (0:0) arányban győzött az oszijekai Szlávia felett.

A vasárnapi forduló után az országos bajnokság állása a következő:

Bsk	16	10	1	5	47:22	21
Jugoszlávia	15	9	2	4	37:21	20
Hask	17	8	4	5	32:31	20
Konkordija	15	6	6	3	29:19	18
Gradjanszki	14	8	2	4	26:21	18
Hajduk	17	6	4	7	45:31	16
Szlávia (S.)	17	7	1	9	26:33	15
Primorje	17	4	4	9	20:42	12
Baszk	15	4	3	8	33:42	11
Szlávia (O)	17	3	3	11	20:53	9

A jugoszláv vízipólók szép győzelme a franciák felett

Jugoszlávia—Franciaország 3:2

A jugoszláv vízipóló csapat a brüsszeli sorozatos balsikerek után olyan szép eredményt ért el, amelyre az európai sportköröknek is fel kell figyelniük. Brüsszelben a franciák váratlanul 5:0 arányú győzelmet arattak a jugoszláv vízipólók felett. Vasárnap revánsmérkőzést játszottak a pólók és ez fényesen sikerült, amennyiben a jugoszlávok a hazai pályán és hazai közönség támogatása mellett játszó francia vízipóló válogatottat 3:2 arányban legyőzték.

A jugoszláv uszósport is szép eredményt ért el Párisban, amennyiben Ciganovics, Jugoszlávia hátúszó bajnoka két versenyen vett részt és mind a kettőt megnyerte.

A Jugoszlávia és Franciaország közötti uszóverseny részletes eredményei a következők: 50 m. staféta: 1. Franciaország 1:53,8 p., 2. Jugoszlávia 1:59,6 p., százméteres hátúszás: 1. Ciganovics 1:14,8 p., 2. Sneip (Francia).

Selejtező mérkőzések a noviszádi alszövetség területén

A noviszádi alszövetség második osztályában vasárnap két selejtező mérkőzést tartottak. Indiján az ottani ZsSK a mitrovicai Trgovaeski csapatával játszott és azt 3:0 arányban legyőzte. Noviszádon a Postások játszottak a Graficsár ellen és 4:0 arányú győzelmükkel olyan előnyre tettek szert, hogy ezt a vasárnapi revánson nehezen egyenlítheti ki a Graficsár és így tovább jutásuk már is biztosítottnak látható.

Két elsőosztályú noviszádi csapat vidéken szerepelt. A NAK szombaton este

Palánkán játszott a PSK csapatával és 3:0 féldő után 3:0 arányú győzelmet aratott. A játék az első féldőben stílusos és szép volt, a második féldőben azonban már sokkal gyengébb volt. A Rádnicski Petrovácon játszott a Szlovaeski csapatával. A noviszádi munkások több tartalékot szerepeltettek csapatukban és ennek ellenére is sikerült az első féldőben 3:0 arányú vezetést kivívni. A második féldő botrányban gazdag játéka során a petrováci csapatnak sikerült kiegyenlítenie.

Megpecsételtnek látszik a szuboticali Sport sorsa

A kiesésre ítélt csapatok vereséget szenvedtek vasárnap

Vasárnap két rendkívül fontos elsőosztályú bajnoki meccset bonyolítottak le Szuboticalán. Az egyik meccsen a Villanytelep — amelyet már eleve lefekvéssel vádoltak meg — könnyen verte a Sportot, amelynek a kilátásai így a legminimálisabbak lettek. Ugyancsak vereséget szenvedett a Szand is a Bácskától, de neki mégis sokkal több esélye van arra, hogy megmarad az első osztályban.

Villanytelep—Sport 3:0 (2:0)

Elsőosztályú bajnoki, bíró: Mihók

A városligeti pályán mérte össze erejét a két csapat. A mérkőzést a „lefkvés” hírek ellenére is csak kevés számú közönség nézte végig. A Villanytelep együttese

a szombat esti mérkőzéssel a lábában is klasszissal volt jobb ellenfelénél, a Sportnál. A telepieknek még az első féldőben szerzett két góllal sikerült bebiztosítani a mérkőzést, a második féldőben már alább hagytak az irammal, azonban így is sikerült még egy gólt rugni. A Villanytelep csatársora ezuttal is megállta a sarat, amit mutat az eredmény is, azonkívül úgy az első féldőben, mint szünet után sikerült egy-egy gólt rugni, amit azonban a bíró lesállítás miatt nem ítélt meg. A kékfehérek együtteseből csak a védelem volt a helyén, míg a csatársor Gorcsikon kívül nem igen vett részt a játékban. A közvetlen védelemnek, első sorban Hegedűsnek többször önfeláldozó játékaival sikerült a Sport kapuját több góltól megmenteni. A győztes csapatból Ko-

pasz, Balázs és Dömötör voltak jők.

Bácska—Szand 5:2 (1:1)

Elsőosztályú bajnoki, bíró: Lozanov

A mérkőzés eredménye nagy kiáttással lehetett a kiesésre és ezért a Szand minden erejével győzelemre tört. Eleinte úgy is látszott, hogy a piros-feketének meg is szerzik a pontokat, mert állandó támadásban voltak és négy-öt gólhelyzet adódott a Bácska kapuja előtt. Kiss szélső beadásai nagy helyzeteket teremtettek és az egyik ilyen átadásból Zveján III belőtte a vezető gólt. A Szand a gól után is lendületben maradt és erősen szorongatta a Bácskát, amelynek csak a féldő végefelé szabadult fel és súlyos védelmi hibából egyenlített.

A második féldőben a Szand összeropant és csak Konrád kapus, valamint Zsáki hátvéd akadályozták meg a nagyobb vereséget. A piros-fehér csatársor ekkor nagyon szépen kombinált és két bombagóllal háromra emelte a góljai számát. A Szand még ezután sem adta meg magát és Kocics szép fejes góllal szépített az eredményen. A Bácska egy tizenegyeshez is jutott, de Kopunovics II éles lövése a kapufától a mögé pattant.

A Bácskában minden egyes ember kitűnő volt, míg a Szandban csak egyesek mutattak elfogadhatót. Lozanov bíró többször tévedett.

Szuboticali Villanytelep—Kikindai Szloga 1:0 (1:0)

Villanyfényes mérkőzés

A Szand-pályán lebonyolított esti mérkőzést csak kevésszámú közönség tekintette meg. A játék alacsony nívón mozgott és a Villanytelep Speljár góljával már az első percekben megszerezte a győzelmet.

Eldöntetlenül végződött a kikindai és petrovgrádi vasutasok találkozója

Zsak—Zs. S. K. 0:0 (0:0)

Alsözvetségi bajnoki, bíró: Milin

Két egyenrangú ellenfél küzdelmét hozta a kikindai és petrovgrádi vasutas csapatok találkozása. A ZsSK játszotta a szebb és technikásabb futballt, míg a Zsak lendületes játékával egyensúlyozta a vendégek eme fölényét és így a játék mindvégig heves iramú és teljesen nyílt volt. A petrovgrádiak csatársora tetszetős összjátékkal nyomult az ellenfél kapuja felé és sok jól irányzott lövést is adtak le, de a Zsak kapusa kitűnő formában mindegyiket védte. Fedezetsoruk is kifogástalanul működött és különösen a középfedezet tetszett imponáló játékaival. A közvetlen védelem szintén igen jó erőkből áll. A hazai csapat nem játszotta ki szokott formáját, bár helyenként igen veszélyes volt. A csapat leggyengébb része a fedezetsor volt, de a közvetlen védelem is bizonytalankodott néha. A támadó sor többnyire széteső játékot mutatott és egyénileg is formán alul szerepeltek a csatárok. A bíró tárgyilagosan és igen erős kézzel vezette a nagyiramu mérkőzést.

A szuboticali Zrinyszki sportegyesület bajnoki vacsorája. A szuboticali Zrinyszki sportegyesület augusztus 10-én, szombaton este fél kilenc órakor bajnoki vacsorát rendez a volt Népkör helyiségeiben. A társas vacsora iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Az Odzsaci SC nyerte a crvenkai jubileumi serleget

Sikerült körmérkőzések a jubileumi két főünnepen

Szombaton és vasárnap a Crvenkai SK sikerült jubileumi körmérkőzéseket rendezett, amelyen a crvenkai csapaton kívül az Odzsaci SC, petrovgrádi Schwaebische és Torzsai AND vettek részt.

A jubileumi mérkőzések mindkét napon sikeresek voltak és óriási közönség nézte végig azokat. A jubileumi nagy serleget az Odzsaci SC csapata nyerte meg megérdemelten a petrovgrádi Schwaebische vel szemben, míg a vigaszdíjat a kisserleget a Crvenkai SK kapta.

Szombat:

Odzsaci SC—Torzsai AND 5:3.

Schwaebische—Crvenkai SK 2:1.

Vasárnap:

Crvenkai SK—Torzsai AND 6:1.

Odzsaci SC—Schwaebische 3:1.

A serleget beszéd kíséretében ünnepélyesen adták át.

VRBASZ:

Dulcis—Bezdáni SE 5:3 (2:0)

Alsözövetségi döntőmérkőzés. Bíró: Molnár

A heves iramu és szép mérkőzést a Dulcis megérdemelten nyerte meg. A bezdáni csapat csalódást keltett Vrbászon. A játéknagyrészeben a hazai csapat volt a többet támadó fél, csak a második féldő első husz percében mutatta meg a vendégcsapat, hogy tud futbalozni. Amit a bezdániaiak a játék ezen periódusában produkáltak az minden dícséretet megérdemel.

A Dulcis nem volt sem jobb, sem rosszabb mint máskor. Védelme ezuttal is kifogástalanul működött, a halvesor igazán nagy vonaluan játszott, Polyvas és Hauslohner egyenesen remekeltek, de a csatársor ismét gyenge volt. Scheer beállításai ugyan sokat használtak, de a csatárokból még hiányzik az elvesztett önbizalom. Áll ez különösen Horváthra, aki csak árnyéka saját magának, de Rapp is messze van régi formájától.

Az első féldőben a Dulcis ura a helyzetnek és szünetig két gólt rug. Szünet után a bezdániaiak átesoportositják a csapatot, a kitűnő Ognjanov előre megy a csatársorba és most következik a bezdániaiak negyedórája. Támadást-támadásra vezetnek és husz percen belül nemcsak egyenlitenek, hanem a vezetést is megszerzik. A Dulcis ezután heves ostromba kezd és a bezdániaiak lassan felörlődnek, úgy hogy a játék végén még három gólt rug a vrbászi csapat.

A Dulcis legjobbjai Polyvas, aki a mezőny kimagaslóan legjobb embere volt, Hauslohner, Mondovics és Scheer, a Bezdáni SE legjobbjai Matheisz és Ognjanov voltak. Molnár körültekintően, példás szigorral és hozzáértéssel vezette a nehéz mérkőzést.

A Dulcisznak ezzel a győzelemmel talán sikerülni fog az utolsó helyről elkerülnie.

Kugli hírek

A noviszádi kugli alsözövetség kedden este 10 órakor a Bauernál gyűlést tart, amelyre a következő intéző bizottsági tagok megjelenségét kérem: Tichi, Horváth, Bubori, Hege-düs, Lukocsevics, Szlatkovics. — Győri alelnökök.

Kugli hírek. A Miki Mausz kugliklub felkéri összes tagjait, hogy ma, kedden este 8 órakor feltétlenül jelenjenek meg a klub helyiségében, mert az egyleti mulatságra vonatkozóan tartanak megbeszélést.

Sofförök kugli versenye. Felkérem az alábbi játékosokat, hogy ma kedden este nyolc órakor feltétlenül jelenjenek meg az új buzatéri kuglipályán: Kovács, Hardi, Bogyó, Glázer, Neurohr, Buranovics, Peikert, Vancik, Sztankovics, Michlsz, Filipovics, Kelemen, Róka, Facsar, Malcsics.

—o—

Megfeneklett a magyar-román sportbéke ügye

Budapestről jelentik: Fodor Henrik dr., a magyar profiszövetség főtitkára kijelentette, hogy

a magyar-román sportbéke ügye a dolgok jelenlegi állása mellett megfeneklett,

mert a magyar sporthatóságok nem tartották kielégítőnek a román részről tett lépéseket. A román labdarúgó szövetség ugyanis írt a magyar szövetségnek, hogy örömmel engedélyezi a Hungaria kolozsvári szereplését s egyben meghívta a magyar

labdarúgó szövetség megbízottait, hogy személyes megbeszéléssel küszöböljék ki az ellentéteket.

Az országos testnevelési tanács azonban megkívánja, hogy a sport minden ágában, nemcsak a futballban álljon be a béke.

A román testnevelési tanács kilátásba is helyezte, hogy a román belügyminiszter nyilatkozattal fogja biztosítani a békét a sport minden ágában. Mindez azonban eddig nem történt meg.

Tenisz

Teniszverseny Szomborban

Szombor város teniszezői szombaton és vasárnap is a kora reggeli óráktól késő estig folytatták a versenyt s az alábbi játszmák kerültek sorra: Férfi páros: Roder, dr. Gragyanszki—dr. Sebestyén, Makszimovics 6:3, 6:4. Parcsitits, Sztankovics—Lalosevics, Vukoszanovics 6:1, 6:3. Parcsitits, Sztankovics—dr. Gragyanszki, Roder 6:1, 6:3. Vegyes páros: I. Schuhmacher, Parcsitits—Oblát, dr. Philipp 8:6, 6:3. II. Deák, dr. Sebestyén—Weidinger, Sztankovics 6:1, 6:3. III. Haberfeld, Roder—Elekne, Makszimovics N. 6:3, 6:4. IV. Kanyó, Csávossy—Makszimovics, dr. Gragyanszki 7:5, 6:2. V. Bakicsné, Lalosevics—Haberfeld, Roder 6:2, 7:5. VI. Schuhmacher, Parcsitits—Deák, dr. Sebestyén 6:4, 6:2. VII. Kanyó, Csávossy—dr. Mayerné, dr. Konvovics 7:5, 6:2, 8:6. Női egyes: Dvornák—Bergl 7:5, 6:1. Oblát—Kanyó 7:5, 6:2. Weidinger—Makszimovics 8:6, 6:1. Bremzay—Deák 4:6, 6:1, 6:4. Dvornák—Oblát 6:0, 6:2. Bremzay—Weidinger 6:2, 7:5. Dvornák—Bremzay 6:4, 3:6, 6:2. Női páros: Elekne, Weidinger—Grabinszkiné, Bergl 7:5, 7:5. Dvornák, Kanyó—Oblát, Haberfeld 6:2, 6:1. Junior verseny: női egyes: Makszimovics—Zubkovics 6:4, 8:6. Férfi egyes: Polacsek—Kelemen 6:4, 11:9.

A beográdi uszóalszövetség bajnoki versenye

A beográdi uszóalszövetség kétnapos versenye szép sportot hozott. Több jó eredményt értek el és Bulatovics mellett főleg a vojvodinai uszók remekeltek. Az 1.500 méteres versenyt Bulat nyerte 22.50 perc alatt az 50 méteres ifjúsági versenyt a szombori Vukicsevics Voja nyerte 29.8 mp. alatt. A 100 méteres gyorsuszásban nagy harc volt Bulat és a petrovgrádi Molnár között, elsőnek Bulat jött célba 1.09, másodiknak pedig Molnár 1.12 mp. alatt. A 200 méteres melluszást a kitűnő formában levő Kurlender nyert. 3.7 perc alatt. A vízpolóban a petrovgrádi Vojvodina 11:1 arányban győzött a Brgyanin ellen a Buzsk csapatával pedig 3:3 arányban játszott.

— Kedvezményes utazás és vízum Magyarországon. Augusztus 10—18-a között rendezik meg Budapesten a VI. Nemzetközi Főiskolai Játékokat (főiskolai világbajnokságokat), melyekre a jugoszláv állam vasutak utazási jegykedvezményt nyújtanak. Azok az utasok, akik a főiskolai világbajnokságok hivatalos részvételi igazolványai val augusztus 1—18-a között Jugoszláviából vagy Jugoszlávián keresztül Budapestre utaznak és részvételi igazolványaikat a jugoszláv vasutal a jegyváltásnál lebélyegeztetik, azok augusztus 11—18-a között 50 százalékos jegykedvezményrel utazhatnak vissza. A világbajnoksági részvételi igazolványok birtokosai vízum nélkül utazhatnak Magyarországra és Budapesten utólagos vízumot kapnak 2.50 pengő illeték és a rendes vízum egyharmadáért. Az igazolványok tulajdonosai a magyar vasutakon 50 százalékos kedvezményrel utazhatnak a határtól

219. Keresztrejtvény

Közl: Inotay Zoltán, Novi Szád

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56

Vízszintes sorok: 1. Spanyol inkvizíció egyik kínzó eszköze volt, 4. Olaszul: Szeg. 8. Házi állat, állam nyelven. 10. Vissza: Erdei állat, 11. Házi állat. 12. Jóságos igéje. 13. A pokolban is az. 14. Görög betű. 16. Helyhatározói rag. 18. Koszt, magyarul. 20. Kéne van Jugoszláviában, 21. Ruha darab, 24. Török név, 27. Vissza: Ijed. 28. Ital, 31. Madarat fognak vele, 32. Fehér, latinul, 33. Rítka férfi és női név becézve, 35. Más szóval: Világtengeri, 38. Vissza: Sokan fekszenek benne, idegen szóval, 40. Vissza: Cseppfolyós fém, 42. Muta-tó szócska, 44. Vissza: személyes névmás, 45. Sport eszköz, 46. Házi állat, 47. Tojás, idegen nyelven, 48. Számnév, 50. Német präpozíció, 52. Állam területe, 53. Ezeket és hangsúly idegen nyelven.

Függőleges sorok: 1. Férfi név, 2. Házi állat, 3. Megjé, enyhébben mondva, 5. Nagyon sok emberben van ez a tulajdonság, 6. Állati lakóhely, 7. Vissza: Félő, bizalmatlankodó, töprengő, más szóval, 8. Erősen áll és ige, 9. Költői műfaj, 15. Személyes névmás, 17. Római pénz, 19. Híres magyar író volt, 20. Fiatal házi állat, 22. Vissza: Keskedő teszi, 23. Víz állat, állam nyelven, 24. Rangjelző szócska, 25. Folyadék, 26. Vissza: Görög betű, 28. Ásvány, 29. Gyilkol, 30. Sir, 34. A most divatos sportnál van reá szükség, 35. Látást tanulmányozó tan, 36. Más szóval: Nem minden élt eszik, (Válogatás az ételben), 37. Imádság közben áthatja az embert, 39. Kisebb a tengeről, 41. Angolul: Megy, 42. Női becéző név, 43. Francia birtokos névmás, 49. Kötőszó, 51. Igekövető.

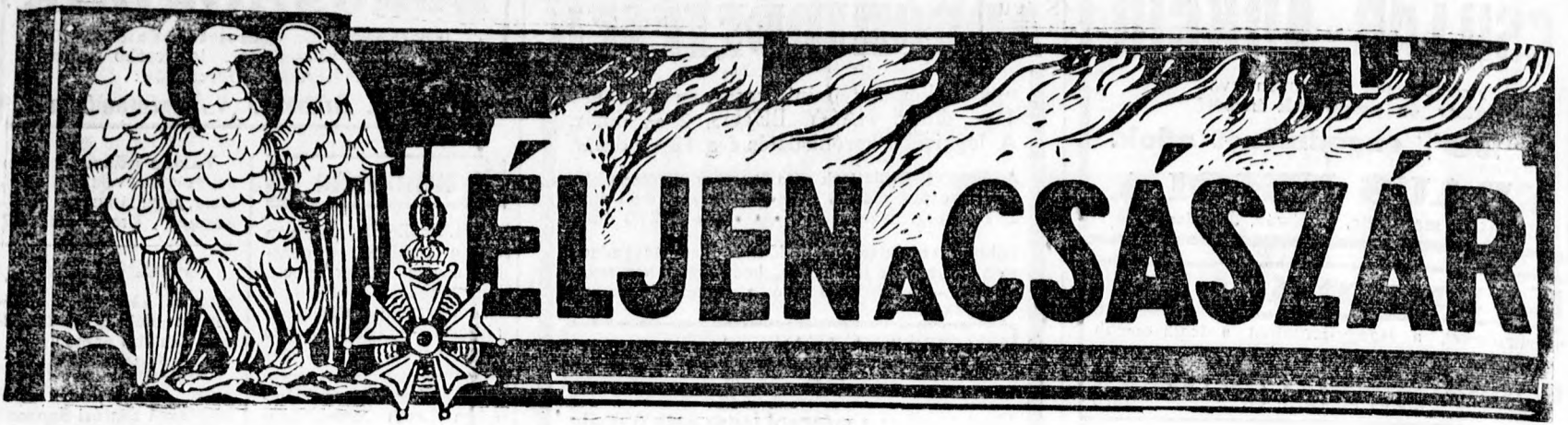
—o—

Budapestre és vissza, továbbá Budapestről 33 százalékos kedvezményrel több utat tehetnek vidékre és vissza. A főiskolai világbajnokságok részvételi igazolványait a magyar államvasutak jegyirodája az IBUSZ terjeszti, míg Jugoszlávia területén a Putnik utazási irodák árúsítják, darabonként 4 pengőért. Az igazolványok az utazási és vízumkedvezményen kívül még egyéb fürdő, szórakozási és versenybelépőjegy kedvezményekre jogosítanak.

KULFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama: Bécs 7.83—7.95, Budapest 8.94—9.06, Prága 54.50—54.90, Berlin 5.67—5.71. Zürich: Páris 20.24, London 15.135, Newyork 305 egynyelvad, Brüsszel 51.60, Milano 25.075, Madrid 41.95, Amsterdam 207.50, Berlin 123.20.

—o—

Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi Írta: Tatár András

Napoleon komolyan bólint.

— Teljesen igazad van, — mondja — a kard benneteket illet és megígérem neked, hogy senki sem fogja elvenni tőletek!

Felkel az íróasztal mellől, odalép a kisfiúhoz, megveregeti a vállát és — ez később is jellegzetes mozdulat marad nála, ha különösképen ki akarja mutatni szeretetét valaki iránt — néhányszor gyöngéden meg-ráncigálja a fülét.

— Menj csak nyugodtan haza, — bocsátja el végül jóindulatúan. — Senkisé fog háborgatni benneteket...

Néhány napal később egy magas, karcu, harminc év körüli, széparcu, elegáns hölgy jelenik meg Bounaparte tábornoknál, a Saint Cloud-i kastélyban elhelyezett főparancsnokságon — Tascher de la Pagerie Josephine, Beauharnais vicomte özvegye, a kis Eugen anyja.

Eljött megköszönni azt a kitüntető szíveséget, amelyet a tábornok irányukban tanusított.

Az első találkozás

Most áll először szemtől-szembe egymással a két ember — a harminchároméves, kacér, hódításokhoz szokott szépasszony és a szerelemben járatlan, huszonhatéves fiatal férfi — akiknek a végzet oly döntő szerepet szánt egymás életében...

A szavak, amelyek ennél az első találkozásnál esnek, udvariasak, kiszámítottak és simák — mint ahogy illik azokban a körökben, amelyekhez most már mind a ketten tartoznak. De a szavak, bókák, udvariaskodások mögött lassan-lassan közelednek egymáshoz és az egyikben a vágyakozás, a másikban az okosság érleli meg ugyanazt a gondolatot: ezt az embert meg kell szerezni magamnak!...

A vágyakozás Napoleoné — az okosság Josephinéé.

A fiatal tábornokra csodálatos hatással van ez a vörösarna haju, érett, szép asszony. Néhányszor látta már eddig is Tallien asszony szalonjában, udvarlók seregétől körülvéve — de akkor még ő maga sokkal jelentéktelenebb személyiség volt a társaságban, semhogy közeledhetett volna hozzá. Hirből annál jobban ismerte — és ez a hír nem volt éppen a legjobb. Hivatalosan Baras barátnőjeként szerepelt, de azok, akik járatosak voltak a thermidori napokat követő gáláns és könnyűerkölcsű idők viszonyaiban, azt rebesgették, hogy a szép Josephine-t csak az érdek köti a hatalmas Barashoz és rajta kívül még sok mást is kitüntet időnként kegyeivel... Chantereine-utcai szalonjában maga is sűrűn vendégül látta az akkori idők nevezetes politikusait, színészeit és divatos társaságbeli alakjait — pazar estélyei eseményszámba mentek még a fényűzés tekintetében elkapatott Párisban is, éppen csak hogy ezekre az estélyekre a férfiak következetesen elfelejtették magukkal hozni a feleségeiket...

De mit számít mindez a rajongó, vágyakozó, fiatal férfi szemében, aki elvakultságában csak a csillogó külsőt látja és illuzióinak színes fátvolán keresztül a teremtés legfőkéletebb lényének tekinti az elragadóan könnyved, okos és szellemes Josephine-t!

A számító szépasszony azonnal felismeri azt a vonzást, amelyet az emelkedőben lévő új csillagra gyakorolt — és siet ezt a lehetőséget kiaknázni.

— Boldog volnék — mondja bucsuzóló kezét nyújtva —, ha minél gyakrabban láthatnám önt, tábornok... Rue Chantereine-i házam mindig nyitva áll ön előtt és biztos lehet benne, hogy ott legalább egy igaz és őszinte barátját fogja viszontlátni!...

Ezeket a konvencionális szavakat olyan sokat ígérő pillantással és kézzorítással kíséri, hogy attól talán még egy Napoleonnál jóval tapasztaltabb és óvatosabb férfi is elvesztené a fejét. Annál könnyebb dolga van a fiatal Bounapartenál, aki minden szavát készpénznek veszi és természetesen megígéri, hogy minél rövidebb ügyek csak egy lélekzetnyi pihenőt engednek — fel fogja keresni.

Ettől kezdve azután csaknem minden napos vendéggé válik a Chantereine-utcaban. És ha még volna benne egy kis józanság, az is szétfoszlik ebben a légkörben, ahol őt, a tapasztalatlan és gúmolatlanul esengő szerelmest mindenki hódító lovagként kezeli... Milyen más ez a szerep, mint amilyent annakidején Tallien asszony szalonjában kellett játszania! Most már nem névtelen, kopott kis generális többé, akivel csak éppen hogy félvállról állnak szóba az emberek és aki boldog, ha egy-egy ünnepezt hölgy pillantását elfoghatja — itt valósággal ő a központ, a hős és a hódító, aki körül ugy cikáznak a többiek, mint az éjszakai pillék a lámpafény körül...

Különösen Josephine tud vele nagysze-

riően bántani.

„Sohasem voltam ugyan érzékeny a női bájak iránt, — mondta sok-sok esztendővel később Szent Ilona-szigetén egyik bizalmasának, — de egészen addig, amíg Josephinet meg nem ismertem, nem nagyon kényeztettem el az asszonyok. Karakteremnél fogva tulzottan félnék voltam társaságokban. Beauharnais asszony volt az első, aki félszégességemmel kissé felszabadított. Egy napon, amikor az asztalnál mellette ültem, sok hüszögöt mondott katonai tehetségemről. Ez a dicséret megrázkélt. Attól kezdve csak vele beszéltem és nem tágitottam többé oldala mellől. Szenvedélyesen szerelmes voltam belé és ezt az egész társaság már réges-régen tudta, amikor én még egy szóval sem mertem említeni...”

A nagy szenvedély

A fiatal tábornok és a kalandos szépasszony kapcsolata csakhamar nyílt titok mindenki előtt. De mindenki egészen természetesen találja. Hiszen a „társaság” hozzá van szokva, hogy Beauharnais asszony időnként váltogatja lovagjait — az pedig csak természetes, hogy Bounaparte tábornok, aki egyik napról a másikra kiemelkedve az ismeretlenségéből, hirt, vagyont és pozíciót szerzett, a gáláns élet egyik koronázatlan királynője után nyújtja ki kezét.

Josephine azonban tisztában van azzal, hogy ez a kapcsolat sokkal mélyebb és véglegesebbé is válhat — ha ő úgy akarja.

De akarja-e valóban?

Okos asszony létére józanul és tárgyilagosan vet számot a helyzettel. Ő maga harminchárom éves — tehát abban a korban van, amikor már csak néhány év választja el attól, hogy megszűnjön ragyogó és kívánatos lenni. Két gyermeke van, Eugen és Hortense, akik mind a ketten fiatalok és mind a ketten támasz nélkül állnak a világban... Mindez a házasság mellett szól — de vajjon mindezek dacára nem volna-e elharmarkodott lépés sorsát hozzákötnie egy nálánál évekkal fiatalabb férfihoz, aki mögött tulajdonképpen semmi és senki sem áll és aki ennek folytán époly könnyen visszakerülhet egy szép napon a feledésbe és az ismeretlenségbe, mint amilyen váratlanul felbukkant onnan?...

Nem tud végre elhatározásra jutni. De mindenesetre gondosan ügyel rá, hogy Napoleon érzései ki ne hülhessenek. És bár most már a férfi is valamelyik tisztában és elfogulatlanabban látja a helyzetet — az érzéki varázs sokkal nagyobb, semhogy többé szabadulni tudna. Az egyik Chantereine-utcai estélyről hazatérve ezt írja naplójába: „Maga mellé ültetett. Kacérkodott velem. Szeretreméltó, de fölöttébb körmönfont nő. Szóval ügyünk előrehaladt. Megszereltük egymást”.

(Folytatása következik)